

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

E

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE**

Banja Luka, februar 2019. godine

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

Član 1.

U Zakonu o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 i 47/17) u članu 2. alineje treća i četvrta mijenjaju se i glase:

„**Filijala**’ je osnovna poslovna jedinica na koju je društvo prenijelo dio ovlašćenja za nastupanje u pravnom prometu sa trećim licima, i koja se kao organizaciona jedinica upisuje u sudski registar, a u čijem sastavu mogu biti organizovane i poslovati niže zavisne organizacione jedinice;

‘**Značajan položaj u društvu**’ je položaj direktora i izvršnih direktora, predsjednika i članova upravnog odbora, vanrednog upravnika i privremenog upravnika;“.

Član 2.

U članu 10. u stavu 5. riječi: „četiri godine“ zamjenjuju se riječima: „pet godina“.

Poslije stava 8. dodaju se novi st. 9. i 10. koji glase:

„Direktor je dužan da ovlasti lice iz djelokruga nadzora u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka Agencije RS, koje ga, kad je direktor spriječen da vrši svoju funkciju, zamjenjuje sa istim obimom prava i dužnosti.

Ako se do isteka mandata predsjednika i članova Upravnog odbora i direktora Agencije RS ne izvrše nova imenovanja, oni će nastaviti da obavljaju svoje dužnosti dok Narodna skupština Republike Srpske ne okonča postupak novog imenovanja.“

Član 3.

U članu 36. poslije stava 3. dodaju se novi st. 4, 5. i 6. koji glase:

„Svi organizacioni dijelovi društva za osiguranje iz Federacije BiH na teritoriji Republike Srpske smatraju se zavisnim organizacionim jedinicama filijale za koju je društvo za osiguranje dobilo dozvolu i koja je upisana u registar kod Agencije RS.

Filijala društva za osiguranje iz Federacije BiH obavezno u svom sjedištu vodi i čuva svu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje filijale u Republici Srpskoj.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje pravila osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju.“

Član 4.

U članu 49. poslije stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 3.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana ne može biti manji od 4.000.000,00 KM.

Minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od

4.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka e. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM.“

Dosadašnji st. 3, 4, 5, 6, 7, 8. i 9. postaju st. 5, 6, 7, 8, 9, 10. i 11.

Član 5.

Poslije člana 49. dodaju se naziv člana i član 49a. koji glase:

„Posebna pravila za društva za osiguranje

Član 49a.

Društvo za osiguranje ima formu otvorenog akcionarskog društva.

Društvo za osiguranje dužno je da ima najmanje dva izvršna direktora.

Izvršni direktori su u radnom odnosu u društvu za osiguranje sa punim radnim vremenom.

Članovi upravnog odbora, koji nisu izvršni članovi, ne mogu da vode poslove društva za osiguranje i njegovo tekuće poslovanje, niti mogu da zastupaju društvo za osiguranje.

Društvo za osiguranje dužno je da ima odbor za reviziju.

Članovi odbora za reviziju dužni su da ispunjavaju uslove koji su utvrđeni za lica na značajnom položaju, od kojih najmanje jedan član ima profesionalno zvanje ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Društvo za osiguranje dužno je da obavijesti Agenciju RS o imenovanju članova odbora za reviziju.“

Član 6.

U članu 53. poslije stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„Garantni fond iz stava 1. tačke a. ovog člana, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 3.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke d. ovog člana ne može biti manji od 4.000.000,00 KM.

Garantni fond iz stava 1. tačke a. ovog člana, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 4.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke d. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke e. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM.“

Dosadašnji st. 2, 3, 4. i 5. postaju st. 4, 5, 6. i 7.

Član 7.

U članu 54. u stavu 8. u alineji 8. poslije riječi: „izvršne direktore“ riječ: „izvršne“ briše se, a riječi: „članove organa u društvu koji vrši nadzor“ zamjenjuju se riječima: „članove odbora za reviziju“.

Poslije stava 13. dodaju se novi st. 14. i 15. koji glase:

„Statut društva za osiguranje, odnosno izmjene i dopune statuta stupaju na snagu nakon što Agencija RS na njih dâ saglasnost.

Agencija RS je ovlašćena da vrši nadzor društava za osiguranje, radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i aktivnosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja obavljaju u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i reviziju.“

Dosadašnji stav 14. postaje stav 16.

Član 8.

U članu 56. st. 1, 2. i 3. mijenjaju se i glase:

„Društvo za osiguranje dužno je da, u zavisnosti od vrste osiguranja i prirode rizika koji su tom vrstom osiguranja pokriveni, sredstva društva ulaže na način da je ulaganjem zagarantovana sigurnost, ročna usklađenost, profitabilnost, likvidnost, disperzija ulaganja i izmirenje budućih obaveza društva, a sve u interesu osiguranika i korisnika iz ugovora o osiguranju.

Društvo za osiguranje sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u Bosni i Hercegovini.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, sredstva za pokriće tehničkih rezervi mogu se ulagati i u države članice EU, OECD-a i CEFTA-e, uz pribavljenu prethodnu saglasnost Agencije RS.“

Stav 6. mijenja se i glasi:

„Sredstva za pokriće matematičkih rezervi ulažu se u imovinu koja služi za izmirenje budućih obaveza po osnovu onih vrsta osiguranja za koje je potrebno formirati matematičke rezerve, a koje nije dozvoljeno koristiti za izmirenje obaveza iz drugih vrsta osiguranja.“

Poslije stava 6. dodaju se novi st. 7, 8. i 9. koji glase:

„Sredstva za pokriće matematičkih rezervi izuzimaju se od prinudne naplate nad imovinom društva, u slučajevima kada tražilac izvršenja nije povjerilac iz ugovora o osiguranju ili treće oštećeno lice.

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi da namjena sredstava koja služe za pokriće matematičkih rezervi, u zavisnosti od oblika ulaganja tih sredstava, bude nedvosmisleno i izričito prepoznatljiva u odgovarajućim evidencijama i registrima.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje uslove ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, vrstu imovine u koju je dozvoljeno ulaganje tih sredstava, kao i ograničenja ulaganja po pojedinim vrstama imovine i geografskom području.“

Član 9.

U članu 60. poslije stava 6. dodaju se novi st. 7. i 8. koji glase:

„Agencija RS odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za lica na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ako ocijeni da:

- a. kandidat ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije RS,
- b. podaci i informacije priložene uz zahtjev i na drugi način prikupljene u postupku odlučivanja ukazuju na to da kandidat nije prihvatljiv.

Lice na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ne može da obavlja funkciju prije nego što dobije prethodnu saglasnost Agencije RS.“

Stav 9. briše se.

Dosadašnji st. 7, 8. i 10, postaju st. 9, 10. i 11.

Član 10.

Poslije člana 61. dodaju se novi čl. 61a, 61b. i 61v. koji glase:

„Kriterijumi za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 61a.

Pored uslova utvrđenih članom 60. stav 2. ovog zakona, lice koje namjerava da stekne kvalifikovano učešće obavezno je da ispunjava i uslove propisane ovim članom.

U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencija RS posebno cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, njegove upravljačke sposobnosti i uticaj na društvo za osiguranje na osnovu sljedećih kriterijuma:

a. poslovne reputacije i ugleda koji se cijene u odnosu na njegove finansijske i poslovne aktivnosti,

b. procjene upravljačkih sposobnosti, znanja i vještina sticaoca kvalifikovanog učešća, kao i ugleda, odgovarajućih profesionalnih sposobnosti i iskustva lica koja će nakon sticanja kvalifikovanog učešća, podnosilac zahtjeva predložiti da vode poslove društva za osiguranje,

c. neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u tom licu, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo tog lica u drugim licima, odnosno da bliska povezanost društva za osiguranje s drugim licima po osnovu tog sticanja, odnosno uvećanja ne može ugroziti stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje,

d. izvora sredstava i razloga za sticanje, odnosno uvećanja kvalifikovanog učešća,

e. finansijskog stanja podnosioca zahtjeva i njegovog uticaja na poslovanje društva za osiguranje ukoliko se saglasnost izda,

f. pokazatelja koji mogu biti od značaja za ocjenu uticaja podnosioca zahtjeva na upravljanje rizicima u društvu za osiguranje,

g. postojanja opravdanih razloga za sumnju u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti da se u vezi sa sticanjem kvalifikovanog učešća sprovodi ili namjerava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili to sticanje može uticati na povećanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i

h. mogućnosti društva za osiguranje da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima, a posebno da li grupa čiji član treba da postane društvo za osiguranje ima vlasničku strukturu koja omogućava sprovođenje efikasnog nadzora i razmjenu informacija između nadležnih organa i određivanje podjele odgovornosti između nadležnih organa.

Ako se sticanjem kvalifikovanog udjela omogućava značajan uticaj ili kontrola nad poslovanjem društva za osiguranje, budući sticatelj je dužan uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje priložiti i:

a. poslovni plan društva za osiguranje za naredne tri poslovne godine,

b. planirane promjene u organizacionoj, upravljačkoj i kadrovskoj strukturi društva za osiguranje,

c. plan aktivnosti na izradi novih ili izmjeni postojećih internih akata društva za osiguranje i

d. plan aktivnosti na izmjeni postojeće ili uvođenje novih informacionih tehnologija društva za osiguranje.

Agencija RS je obavezna da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

a. podnosilac zahtjeva ne ispunjava kriterijume za ocjenu podobnosti i finansijskog stanja propisane članom 60. stav 2. ovog zakona i stavom 2. ovog člana i propisima Agencije RS,

b. nije moguće utvrditi porijeklo sredstava kojima podnosilac zahtjeva namjerava da stekne kvalifikovano učešće, ili nije moguće utvrditi neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u podnosiocu zahtjeva, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo podnosioca u drugim licima,

c. sticanjem dolazi do koncentracije učesnika na finansijskom tržištu kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, prvenstveno stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu,

d. zbog poslovnih aktivnosti sticaoca, koje nisu povezane sa obavljanjem djelatnosti osiguranja, stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje bi bila ugrožena ili bi, zbog tih aktivnosti, vršenje nadzora nad tim društvom u skladu sa ovim zakonom bilo znatno otežano.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za osiguranje, postupak i način procjene ispunjenosti kriterijuma za sticanje kvalifikovanog učešća, te propisuje postupak odlučivanja o sticanju kvalifikovanog učešća.

Pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti Član 61b.

Lice koje stekne ili posjeduje kvalifikovano učešće suprotno odredbama člana 61. ovog zakona nema pravo glasa, odnosno upravljanja u društvu za osiguranje na osnovu akcija koje je pribavilo na taj način.

Glasačka prava koja proizlaze iz akcija stečenih bez prethodne saglasnosti Agencije RS iz stava 1. ovog člana, pribrajaju se glasačkim pravima drugih akcionara srazmjerno njihovom učešću u ukupnim glasačkim pravima društva za osiguranje.

Ako lice stekne kvalifikovano učešće bez prethodne saglasnosti Agencije RS ili ako ne podnese zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti ili zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti bude odbijen, Agencija RS rješenjem nalaže tom licu da proda akcije stečene bez saglasnosti i dostavi dokaz o prodaji, a ako mu je poznato i podatke o kupcu.

Agencija RS rješenjem iz stava 3. ovog člana određuje rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca, niti duži od devet mjeseci.

Rješenje iz stava 3. ovog člana dostavlja se licu kojem se nalaže prodaja akcija, društvu za osiguranje u kojem je lice steklo akcije, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti i pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti.

Društvo za osiguranje dužno je da:

a. obezbijedi da sticalac iz stava 1. ovog člana ne ostvaruje prava iz akcija za koje je dat nalog za prodaju,

b. mjesečno izvještava Agenciju RS o promjenama akcionara u periodu od prijema rješenja iz stava 1. ovog člana do isteka određenog roka za prodaju akcija.

Oduzimanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Član 61v.

Agencija RS može oduzeti saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

a. je sticalac kvalifikovanog učešća dobio saglasnost davanjem neistinitih ili netačnih podataka,

b. sticalac kvalifikovanog učešća svoja prava koristi na način koji ugrožava stabilno poslovanje društva za osiguranje i

c. ocijeni da sticalac kvalifikovanog učešća više ne ispunjava kriterijume propisane čl. 60. i 61a. ovog zakona.

Na sticaoca kvalifikovanog učešća kojem je oduzeta saglasnost u skladu sa ovim članom primjenjuju se odredbe člana 61b. ovog zakona.“

Član 11.

U članu 67a. st. 5. i 6. mijenjaju se i glase:

„Donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje prestaju sve funkcije, nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora prenose se donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje na vanrednu upravu.“

Član 12.

U članu 67b. poslije stava 5. dodaju se novi st. 6. i 7. koji glase:

„Kada Agencija RS ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je uvedena vanredna uprava, rješenjem nalaže vanrednom upravniku da, u roku od 30 dana od prijema rješenja, sprovede postupak izbora i imenovanja članova upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Ovlašćenja vanredne uprave prestaju danom davanja saglasnosti Agencije RS na izbor i imenovanje direktora i izvršnih direktora.“

Član 13.

U članu 77. u stavu 2. u tački j. riječi: „stav 1“ zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2. i 3“.

U tački n. broj: „14“ zamjenjuje se brojem: „16“.

U tački s. broj: „7“ zamjenjuje se brojem: „9“.

Član 14.

U članu 77a. u stavu 1. poslije tačke i. dodaju se nove t. j. i k. koje glase:

„j. ne imenuje izvršne direktore u skladu sa članom 49a. stav 2. ovog zakona;

k. ne imenuje odbor za reviziju u skladu sa članom 49a. stav 5. ovog zakona;“.

Dosadašnje t. j, k, l, m, n, o, p. i r. postaju t. l, m, n, o, p, r, s. i t.

U tački t. poslije zgrade tačka se zamjenjuje tačkom sa zapetom i dodaje se nova tačka u. koja glasi:

„u. kod sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije RS ne postupa u skladu sa članom 61b. stav 6. ovog zakona.“

Član 15.

U članu 78. u stavu 3. poslije riječi: „izvršni direktori“ riječ: „izvršni“ briše se, a riječi: „organa u društvu koji vrši nadzor“ zamjenjuju se riječima: „odbora za reviziju“.

Član 16.

Poslije člana 81. dodaju se naziv člana i čl. 81a. i 81b. koji glase:

„Primjena akata

Član 81a.

Upravni odbor Agencije RS će donijeti podzakonske propise utvrđene ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji sa njim nisu u suprotnosti.

Član 81b.

Društva za osiguranje dužna su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.“

Član 17.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 18. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, tržište i planiranje, te druge odnose od interesa za Republiku, kao i u članu 70. tačka 2. Ustava, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLADENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.03-020-404/19 od 6. februara 2019. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68 t. 6 i 18. Ustava Republike Srpske, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbjeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i druge odnose od interesa za Republiku. Takođe, članom 70. tačka 2. Ustava Republike Srpske propisano je da Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su potrebi veće zaštite korisnika osiguranja i investitora u ovoj oblasti, putem dogradnje korporativnog upravljanja i jačanja osnovnog kapitala društava za osiguranje, kao i pojačavanja nadzora nad radom društva za osiguranje.

Ovim nacrtom preciziran je status i način rada filijale društva za osiguranje iz Federacije BiH, koja posluje na teritoriji Republike Srpske kao i njenih nižih organizacionih dijelova, a u skladu sa izmjenom pojma filijala.

Ovim nacrtom predloženo je povećanje osnovnog kapitala društava, u dvije faze, u cilju pripreme društava za uvođenje liberalizacije cijena osiguranja od autoodgovornosti. Ovo povećanje osnovnog kapitala pratilo je i povećanje garantnog fonda društava za osiguranje.

Pored toga, propisano je da društvo za osiguranje ima status otvorenog akcionarskog društva, te imajući u vidu činjenicu da osiguravajuće društvo emituje hartije od vrijednosti koje se smatraju javno emitovanim hartijama, ovim rješenjem se obezbjeđuje bolja informisanost zainteresovanih lica, kao i uvid u njihov rad. S obzirom na njihov status, društvo za osiguranje dužno da ima najmanje dva izvršna direktora, kao i odbor za reviziju u cilju jačanja nadzora finansijskog izvještavanja i sistema interne reviziji.

Dodatno su pojačane mjere nadzora, tako da je propisano da statut društva, kao i njegove izmjene i dopune, stupaju na snagu nakon davanja saglasnosti Agencije za osiguranje. Nadalje, proširena su ovlašćenja Agenciji za osiguranje na način da ona vrši nadzor nad društvima za osiguranje u primjeni propisa iz oblasti računovodstva i revizije, a radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, obavljaju u skladu sa ovim propisima.

Detaljnije se uređuje sticanje i oduzimanje saglasnosti na kvalifikovano učešće, kao i pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti, te se propisuju kriterijumi za sticanje

kvalifikovanog učešća na osnovu kojih Agencija za osiguranje cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, kao i razlozi za odbijanje ovog zahtjeva.

Precizirani su subjekti u društvu za osiguranje na koje se odnose mjere vanredne uprave, a koje za posljedicu imaju, osim prestanka nadležnosti i ovlašćenja, i prestanak funkcije od momenta uvođenja vanredne uprave. S tim u vezi, propisano je postupanje vanredne uprave, kada Agencija za osiguranje ocijeni da su prestali razlozi za njeno dalje postojanje, a sa ciljem uspostavljanja redovnog poslovanja društva.

Takođe, u skladu sa predloženim izmjenama i dopunama ovog zakona propisane su i novčane kazne.

Sekretarijat konstatuje da je ovaj zakon usklađen sa Zakonom o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 127/08, 58/09, 100/11 i 67/13), Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/15) i Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 92/06, 34/09, 30/12, 59/13, 108/13 i 4/17).

Sekretarijat je uputio određene sugestije koje su se odnosile na preciziranje formulacija teksta Zakona, kao i njihovo usklađivanje sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14).

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-525/19 od 14. februara 2019. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje, ustanovljeno je da pravo EU sadrži izvore koji su relevantni za predmet uređivanja dostavljenog nacrta koje je obrađivač uzeo u obzir prilikom njegove izrade, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „djelimično usklađeno“.

Materiju Nacrta, u dijelu primarnih izvora prava EU, uređuje Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Dio treći – Politike i unutrašnje mjere Unije, Naslov IV – Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 2: Pravo poslovnog nastanjivanja, član 50. i član 53. Poglavlje 3: Usluge, član 62, i čl. 63. i 65; Naslov VII – Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstva, član 114, Dio šesti: Institucionalne i finansijske odredbe, Glava I - Institucionalne odredbe, Poglavlje 2 – Pravni akti Unije, procedure donošenja akata i druge odredbe, Odjeljak 2 Procedure donošenja akata i druge odredbe, član 294, Dio sedmi – Opšte i završne odredbe, član 352. (*Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three - Policies and internal actions of the Union, Title IV Free movement of persons, services and capital, Chapter 2 Right of establishment Article 50, Article 53. Chapter 3 – Services, Article 62, Articles 63 and 65, Title VII Common rules on competition, taxation and approximation of laws, Chapter 3 Approximation of laws, Article 114, Part Six - Institutional and budgetary provisions, Title I Institutional provisions, Chapter 2 Legal acts of the Union, adoption procedures and other provisions, Section 2 Procedures for the adoption of acts and other provisions, Article 29, Part Seven – General and final provisions, Article 352*).

U dijelu sekundarnih izvora prava EU, obrađivač je vršio usklađivanje sa sljedećim izvorima:

- Regulativom (EU) br. 1094/2010 Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. novembra 2010. godine o osnivanju Evropskog nadzornog tijela (Evropsko nadzorno tijelo za

osiguranje i strukovno penzijsko osiguranje), kojom se mijenja Odluka br. 716/2009/EC i o stavljanju van snage Odluke Komisije 2009/79/EC (*Regulation (EU) No 1094/2010 of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 establishing a European Supervisory Authority (European Insurance and Occupational Pensions Authority), amending Decision No 716/2009/EC and repealing Commission Decision 2009/79/EC*);

- Regulativom Evropskog Savjeta 2157/2001 od 8. oktobra 2001. godine o Statutu evropskog društva (SE) (*Council Regulation (EC) No 2157/2001 of 8 October 2001 on the Statute for a European company (SE)*);
- Direktivom 2009/138/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 25. novembra 2009. godine o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II), (*Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance (Solvency II)*), i
- Direktivom 2006/43/EC Evropskog parlamenta i Savjeta od 17. maja 2006. godine o zakonskim revizijama godišnjih finansijskih izvještaja i konsolidiranih finansijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Savjeta 78/660/EEC i 83/349/EEC i stavlja van snage Direktiva Savjeta 84/253/EEC (*Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on statutory audits of annual accounts and consolidated accounts, amending Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC and repealing Council Directive 84/253/EEC*).

Detaljan pregled usklađenosti sa navedenim izvorima prava EU sadržan je u uporednim prikazima usklađenosti Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje sa pravnom tekovinom EU i pravnim aktima Savjeta Evrope.

Pored navedenog, obrađivač je prilikom izrade Nacrta, vršio usklađivanje sa Smjernicama o sistemu upravljanja, Evropskog nadzornog tijela za osiguranje i strukovno penzijsko osiguranje, EIOPA-BoS-14/253 EN iz 2015. godine (*Guidelines on system of governance, European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA BoS 14/253 EN, 2015, Point 1.21. – definition of ‘persons who effectively run the undertaking’*).

Donošenje predmetnog nacrta, doprinijeće ispunjavanju obaveza iz člana 89. SSP koje se odnose na saradnju ugovornih strana u oblasti bankarstva, osiguranja i ostalih finansijskih usluga.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Izmjene i dopune Zakona o društvima za osiguranje (u daljem tekstu: Zakon) predložene su u cilju unapređenja korporativnog upravljanja i kapitalnog jačanja društava za osiguranje, kao i usklađivanja ovlašćenja i standarda nadzora sa opštim principima i najboljom međunarodnom praksom nadzora nad društvima za osiguranje, u skladu sa propisima Evropske unije i preporukama FSAP misije¹, a radi veće zaštite interesa osiguranika i investitora.

Jedan od razloga za predlaganje ovog zakona jeste i donošenje novog Zakona o osiguranju u Federaciji BiH, koji je stupio na snagu u aprilu 2017. godine, i koji je značajno osavremenjen u odnosu na prethodni zakon. Imajući u vidu zakonske mogućnosti i praksu međuentitetskog poslovanja društava za osiguranje i specifičnosti ekonomskog prostora BiH, ocijenjeno je da su izmjene Zakona u predloženom obimu neophodne kako bi se smanjila

¹ U periodu od 29.10. do 18.11.2014. godine, Međunarodni monetarni fond i Svjetska banka vršili su Procjenu stanja finansijskog sektora Bosne i Hercegovine (FSAP) i donijeli preporuke za dalji razvoj finansijskog sektora.

međuentitetska neusaglašenost propisa i očuvali harmonizovani uslovi poslovanja, dok se obimnije izmjene planiraju u narednom periodu izradom novog cjelovitog zakona.

Takođe, Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija RS), kao regulatorni i nadzorni organ, u vršenju svojih ovlašćenja, identifikovala je određene nedostatke koji se odnose na poslovanje i nadzor društava za osiguranje, te ukazala na potrebu njihovog otklanjanja kroz izmjene Zakona.

Od donošenja osnovnog Zakona, 2005. godine, do danas, tržište osiguranja Republike Srpske ostvarilo je kontinuirani rast, koji se ogleda, između ostalog, i u porastu broja društava za osiguranje za 55% (sa 9 na 14), porastu broj zaposlenih za 100%, porastu premije osiguranja za 110%.

Kako je tržište osiguranja raslo, povećavao se i broj filijala društava za osiguranje čije je sjedište u Federaciji BiH, a to je značajno povećalo konkurenciju na tržištu osiguranja Republike Srpske i potrebu za daljim unapređenjem zakonodavnog okvira, u cilju bolje zaštite osiguranika i investitora, jačanja nadzora nad društvima i održavanja povjerenja u tržište osiguranja.

Imajući u vidu da su društava za osiguranje privredna društva iz kategorije finansijskih posrednika čije poslovanje se, po pravilu, veže za načelo javnog interesa, potrebno je propisati stroža pravila poslovanja za društava u odnosu na druga otvorena akcionarska društva, posebno za pravila koja se odnose na korporativno upravljanje, sticanje kvalifikovanog učešća u društvu i transparentnost prema svim zainteresovanim licima, a to su pravila i standardi poslovanja i kod drugih finansijskih posrednika (npr. banke, investicioni fondovi, i sl.).

S tim u vezi, predloženo je da se dodatno unaprijedi korporativno upravljanje kroz podjelu odgovornosti funkcije direktora na najmanje dva izvršna direktora i licenciranje svih članova upravnog odbora, a ne samo izvršnih, kako bi Agencija RS, s obzirom na njihove nadležnosti u društvu, potvrdila da se radi o licima koja imaju stručne i lične kvalitete. Takođe, u cilju jačanja nadzorne funkcije u društvu, predloženo je da se uvede odbor za reviziju, kao obavezan organ u društvu za osiguranje, kako to obavezuje i Zakon o privrednim društvima za otvoreno akcionarsko društvo.

Pored jačanja u korporativnom smislu, društva za osiguranje potrebno je ojačati i u kapitalnim zahtjevima, da bi ta društva mogla odgovoriti većim tržišnim rizicima i bila spremna dočekati predstojeću liberalizaciju cijena osiguranja od autoodgovornosti, koja je planirana u naredne četiri godini. Na osnovu izvršene analize kapitala u društvima, predloženo je postepeno povećanje iznosa osnivačkog kapitala, tj. prvo povećanje za godinu dana, a drugo nakon tri godine od dana stupanja na snagu zakona, a iznosi su u značajnoj mjeri usklađeni sa iznosima propisanim u Federaciji BiH i Evropskoj uniji.

Pored navedenih izmjena, predložene izmjene i dopune Zakona odnose se i na:

- produženje mandata direktora Agencije RS sa četiri na pet godina, radi ujednačavanja trajanja mandata za sve rukovodioce nadzornih organa finansijskog sektora,
- pojmovno preciziranje filijale, te uređivanje njenih organizacionih jedinica,
- povećanje zaštite osiguranika kroz izuzimanje od prinudne naplate sredstava koja služe za pokriće matematičkih rezervi,
- definisanje osnovnih načela ulaganja sredstava društava za osiguranje, te proširivanje teritorijalnog ograničenja ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi na zemlje članice CEFTA-e i OECD-a,
- utvrđivanje kriterijuma za sticanje i oduzimanje saglasnosti na kvalifikovano učešće, kao i pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti,
- preciziranje postupka vanredne uprave.

U narednom periodu potrebno je, na osnovu analize tržišta osiguranja, izraditi studiju sprovodljivosti Direktive Evropske unije (Solventnost II), u cilju uvođenja modernog sistema nadzora osiguranja zasnovanog na modelu rizika, a radi povećanja zaštite osiguranika.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. izvršeno je redefinisane pojma filijale u članu 2. alineja treća Zakona, na način da je ona definisana kao osnovna poslovna jedinica na koju je društvo prenijelo dio svojih ovlašćenja. Drugi niži organizacioni oblici, bilo da su to: ekspoziture, poslovnice, šalteri i slično, posluju samo kao zavisne organizacione jedinice u sastavu filijale, a ne samostalno.

Takođe, u članu 2. u alineji četvrtoj Zakona izvršene su izmjene u pojmu „lica na značajnom položaju“, te se kao lica na značajnom položaju utvrđuju svi članovi upravnog odbora, neizvršni i izvršni, imajući u vidu značaj funkcije koju obavljaju u društvu za osiguranje, kao i činjenicu da su u pravima i obavezama u postupku obavljanja svoje funkcije svi članovi upravnog odbora izjednačeni. Kako je saglasnost Agencije RS uslov za imenovanje lica na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje, iz pojma lica na značajnom položaju isključen je likvidacioni upravnik kojeg imenuje sud.

Pojam organ koji vrši nadzor neujednačeno je interpretiran i primjenjivan u praksi, te je brisan i u daljem tekstu Zakona, a umjesto tog pojma kao organ koji vrši nadzor identifikovan je odbor za reviziju, te je ocijenjeno da za njihov izbor i imenovanje nije neophodna prethodna saglasnost Agencije RS i da se oni ne smatraju licima na značajnom položaju. Predloženim izmjenama Zakona značajan položaju u društvu imaju: direktor, izvršni direktori, članovi upravnog odbora, vanredni upravnik i privremeni upravnik.

Članom 2. predlaže se izmjena člana 10. Zakona na način da se direktoru Agencije RS produži mandat sa četiri na pet godina, čime će se postići ujednačenost trajanja mandata svih rukovodilaca nadzornih organa finansijskog sektora Republike Srpske (Agencije za bankarstvo RS i Komisije za hartije od vrijednosti RS).

Nadalje, ovaj član je dopunjen odredbom kojom se direktor Agencije RS obavezuje da imenuje lice koje će ga zamjenjivati samo u slučaju kada je on spriječen da obavlja funkciju direktora. Cijeneći značaj Agencije RS i njene nadležnosti, kao i ovlašćenja direktora, neophodno je obezbijediti kontinuitet rada i u slučaju kada, usljed nepredviđenih i neplaniranih okolnosti, direktor nije u mogućnosti da obavlja svoju dužnost, kao ni da prenese ovlašćenje na drugo lice. Propisano je da to bude lice koje inače, u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka Agencije RS, obavlja poslove iz djelokruga nadzora, a podrazumijeva se da ostale uslove, tj. stručnu spremu, iskustvo i podobnosti treba da ispunjava kao i direktor. Postojanje ovog ovlašćenja nema značaj u redovnom poslovanju i ne utiče na prava direktora da daje pojedinačna ovlašćenja, odnosno punomoći za obavljanje određenih poslova. Uvođenjem „zamjenika direktora“ Agencije RS, kao što je to praksa i kod drugih nadležnih organa, realizovaće se i preporuka FSAP misije.

Predlaganjem stava 10. namjera je, kao i u prethodnom stavu, da se obezbijedi legalitet i kontinuitet rada Agencije RS u slučaju kada je istekao mandat, a nije izvršen reizbor predsjednika i članova Upravnog odbora ili direktora Agencije RS. Ista lica nastavljaju obavljati svoju dužnost sve dok Narodna skupština Republike Srpske ne sprovede postupak konačnog imenovanja predsjednika i članova Upravnog odbora ili direktora Agencije RS.

Članom 3. predlaže se dopuna člana 36. Zakona u cilju preciziranja statusa filijale društva za osiguranje iz Federacije BiH, koja posluje na teritoriji Republike Srpske i njenih nižih organizacionih dijelova, a u skladu sa izmjenom pojma filijala. Istim članom propisano je da filijala društva za osiguranje iz Federacije BiH mora u svom sjedištu voditi i čuvati svu

dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje filijale u Republici Srpskoj i da će Agencija RS donijeti podzakonski akt kojim će propisati pravila osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju.

Članom 4. predlaže se dopuna člana 49. Zakona u cilju kapitalnog jačanja društava za osiguranje i pripreme društava za uvođenje liberalizacije cijena osiguranja od autoodgovornosti. Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju² propisano je uvođenje djelimične liberalizacije cijena osiguranja od autoodgovornosti u 2020. godini, a potpune liberalizacije u 2023. godini, te je u skladu sa tim rokovima predloženo i povećanja minimalnog osnivačkog kapitala društva za osiguranje. Izmjenama i dopunama Zakona je određeno povećanje osnivačkog kapitala društva u dvije faze, i to:

1) nakon isteka godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona:

- sa 2.000.000 KM na 3.000.000 KM, ako društvo obavlja jednu ili više sljedećih vrsta: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove, osiguranje od odgovornosti za brodove, osiguranje od opšte građanske odgovornosti, osiguranje kredita i garancijska osiguranja;
- sa 3.000.000 KM na 4.000.000 KM ako društvo obavlja životno osiguranje;

2) nakon isteka tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona:

- sa 3.000.000 KM na 4.000.000 KM ako društvo obavlja jednu ili više sljedećih vrsta: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove, osiguranje od odgovornosti za brodove, osiguranje od opšte građanske odgovornosti, osiguranje kredita i garancijska osiguranja;
- sa 4.000.000 KM na 6.000.000 KM ako društvo obavlja životno osiguranje;
- sa 4.000.000 KM na 6.000.000 KM ako društvo obavlja isključivo reosiguranje.

Imajući u vidu stepen razvijenosti tržišta osiguranja Republike Srpske, kao i specifično uređenje tržišta osiguranja Bosne i Hercegovine, prilikom predlaganja iznosa osnivačkog kapitala, a nakon sagledavanja trenutnog stanja kapitala u društvima za osiguranje, te uticaja povećanja kapitala na poslovanje društava, izvršeno je djelimično usklađivanje osnivačkog kapitala sa Direktivom 2009/138/EU i sa Zakonom o osiguranju Federacije BiH.

Članom 5. predlaže se novi član 49a. kojim se definišu posebna pravila za društvo za osiguranje u odnosu na druga akcionarska društva. Ovim članom je jasno i nedvosmisleno definisano da se društva za osiguranje smatraju otvorenim akcionarskim društvima, u cilju da se sva društva za osiguranje usklade sa odredbama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti³ i Zakona o privrednim društvima⁴ koje se odnose na otvorena akcionarska društva. U vezi sa zanemarivanjem odredaba Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, kojima je definisano da se hartije od vrijednosti koje emituju osiguravajuća društva smatraju javno emitovanim hartijama, Komisija za hartije od vrijednosti RS je upoznala i Komitet za koordinaciju nadzora finansijskog sektora Republike Srpske. Komitet, koji čine ministar finansija, predsjednica Komisije za hartije od vrijednosti RS, direktor Agencije za osiguranje RS i direktor Agencije za bankarstvo RS, zauzeli su stav da se društvo za osiguranje smatra otvorenim akcionarskim društvima, budući da se radi o finansijskom posredniku u čijem poslovanju je neophodna veća transparentnost i informisanost svih zainteresovanih lica, te samim tim i zaštita interesa osiguranika.

Istim članom je definisano da je društvo za osiguranje dužno da ima najmanje dva izvršna direktora u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, kao što je to praksa i kod drugih finansijskih posrednika, na primjer u bankama i društvima za upravljanje investicionim fondovima. Upravni odbor društva bira generalnog direktora između izvršnih direktora, a u

² „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 82/15.

³ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 92/06 i 34/09, 30/12, 59/13, 108/13 i 4/17.

⁴ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13 i 100/17.

društvu za osiguranje koje ima više od dva izvršna direktora, formira se izvršni odbor u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Predložene odredbe su usklađene sa Direktivom 2009/138/EU i Regulativom Evropskog savjeta br. 2157/2001.

Nadalje, definisano je da je društvo za osiguranje dužno da ima odbor za reviziju u cilju jačanja nadzora finansijskog izvještavanja i sistema interne reviziji. Imajući u vidu kompleksnu ulogu odbora za reviziju, članovi odbora dužni su da ispunjavaju uslove koje ispunjavaju lica na značajnom položaju, tj. treba da imaju stručne i lične kvalitete, a najmanje jedan član mora da ima profesionalno zvanje ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija. Bez obzira na to što članovi odbora za reviziju nisu lica na značajnom položaju u društvu, društvo je dužno da obavijesti Agenciju RS o imenovanju članova odbora.

Članom 6. predlaže se dopuna člana 53. Zakona u smislu povećanja garantnog fonda društva za osiguranje, a to je usklađeno sa izmjenom u članu 4. ovog zakona.

Članom 7. predlažu se izmjene i dopune člana 54. Zakona, kojim su uređeni kontrola i mjere nadzora. Predloženim stavom 14. propisano je da statut, kao najvažniji akt društva za osiguranje, kao i njegove izmjene i dopune, stupaju na snagu nakon davanja saglasnosti Agencije RS. Društva za osiguranje u dosadašnjem poslovanju bila su obavezna da dostavljaju Agenciji RS navedeni akt, koji je stupao na snagu danom njegovog donošenja. Namjera je da se stupanje na snagu statuta odgodi i veže za davanja saglasnosti Agencije RS, a u cilju sprečavanja negativnih posljedica koje bi mogle proizvesti eventualne nezakonitosti i nepravilnosti ovih akata.

Nadalje, isti član je dopunjen stavom 15, kojim je dato ovlašćenje Agenciji RS da vrši nadzor društava za osiguranje u primjeni propisa iz oblasti računovodstva i revizije, a radi provjere aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i aktivnosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, koje se obavljaju u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija. Ovakvo ovlašćenje bilo je izričito dato Agenciji RS, članom 42. stav 2. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske⁵, ali je izmjenama navedenog zakona⁶, eksplicitno ovlašćenje izostalo, a određeno je da ovlašćenje za vršenje nadzora nad primjenom propisa iz te oblasti vrši Poreska uprava i druge institucije ukoliko su im posebnim propisima data ovlašćenja, a što je ovim stavom učinjeno.

Članom 8. predlažu se izmjene i dopune člana 56. Zakona u smislu definisanja osnovnih načela koje je društvo za osiguranje dužno da poštuje prilikom ulaganja svih sredstava društva, a sve u interesu zaštite osiguranika i korisnika iz ugovora o osiguranju. Takođe, i nova regulativa Evropske unije (Direktiva Solventnost II) podstiče upravljanje rizicima plasmana u pravcu uspostavljanja sistema upravljanja rizicima koji treba da omogućuje identifikovanje, mjerenje, nadziranje, upravljanje i izvještavanje u vezi sa rizicima, pri čemu se od društava za osiguranje očekuje da sredstva investiraju u najboljem interesu osiguranika i korisnika osiguranja. Posebna pažnja u ovom članu posvećena je ulaganju sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, a predloženo je i postepeno proširivanje teritorijalnog ograničenja ulaganja tih sredstava, u cilju približavanja direktivama Evropske unije. Prema podacima Agencije RS, društva za osiguranje do sada nisu koristila mogućnost ulaganja u zemlje članice Evropske unije, uz obrazloženje da su prinosi u dozvoljenim oblicima minimalni ili čak negativni, u odnosu na prinose koja bi društva mogla ostvariti u BiH i regionu. S tim u vezi, a imajući u vidu da stepen razvijenosti tržišta hartija od vrijednosti Republike Srpske, kao i BiH ne nudi dovoljno mogućnosti za ulaganje sredstava za pokriće tehničkih rezervi, a što se reflektuje na prihode društava za osiguranje, predloženo je da se proširi teritorijalno ograničenje ulaganja sredstava za pokriće tehničkih

⁵ „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 36/09 i 52/11.

⁶ Član 47. stav 2. Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15).

rezervi za životna i neživotna osiguranja i na zemlje članice CEFTA-e⁷ i OECD-a⁸. Pored toga, ovim članom je precizirano da se sredstva za pokriće matematičkih rezervi ne smiju koristiti za izmirenje obaveza iz drugih vrsta osiguranja. Takođe, dodaju se i novi st. 7. i 8. u cilju zaštite interesa osiguranika kroz izuzimanje sredstava društva koja služe za pokriće matematičkih rezervi od prinudne naplate. Naime, sredstva matematičke rezerve osiguranja treba da služe naplati potraživanja iz ugovora o životnom osiguranju. Ona de facto nisu sredstva društva za osiguranje, nego sredstva osiguranika, koja se namjenski ulažu i čuvaju za obaveze iz ugovora o osiguranju. Bilo kakva prinudna naplata na tim sredstvima, od povjerilaca van ugovora o osiguranju, šteti i ugrožava osigurana lica i treća oštećena lica. Po već postojećim zakonskim odredbama, ta sredstva su privilegovana, međutim, potrebno je obezbijediti njihovu dodatnu zaštitu od povjerilaca koji imaju potraživanja prema društvu za osiguranje po nekom građansko-pravnom poslu, a koji nije vezan za ugovore o osiguranju. Stavom 8. propisano je da ta sredstva, u zavisnosti od oblika ulaganja, moraju biti nedvosmisleno i izričito prepoznatljiva u odgovarajućim evidencijama i registrima, da bi se obezbijedila njihova zaštita od eventualne prinudne naplate od nadležnih organa, tako i od neovlašćenog raspolaganja od samog društva za osiguranje. Kvalitativna i kvantitativna ograničenja ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi kako u BiH, tako i u zemljama članicama EU, OECD-a i CEFTA-e, dodatno će biti razrađena kroz podzakonski akt Agencije RS.

Članom 9. predložena je dopuna člana 60. Zakona kojom se definišu slučajevi u kojima Agencija RS odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za lica na značajnom položaju. Istim članom je jasno i nedvosmisleno definisano da je prethodna saglasnost Agencije RS preduslov za lica na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje, da obavljaju funkciju za koju je izabrano.

Članom 10. dodaju se novi čl. 61a, 61b. i 61v. kojima se detaljnije uređuje sticanje i oduzimanje saglasnosti na kvalifikovano učešće, kao i pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti, u cilju zaštite osiguranika i akcionara društva, a čime će se realizovati preporuka FSAP misije. Članom 61a. definišu se kriterijumi za sticanje kvalifikovanog učešća na osnovu kojih Agencija RS cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, kao i razloge za odbijanje zahtjeva za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća. Odredbama člana 61b. definišu se pravne posljedice sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije RS u smislu da se licu koje stekne akcije na taj način, oduzme pravo glasa. Glasачka prava koja proizlaze iz akcija koje su stečene bez saglasnosti Agencije RS, pribrajaju se ukupnim glasačkim pravima drugih akcionara srazmjerno njihovom učešću u ukupnim glasačkim pravima društva za osiguranje. Agencija RS rješenjem nalaže licu prodaju tih akcija i dostavljanje dokaza o prodaji, te utvrđuje rok u kojem je lice dužno izvršiti prodaju. Nadalje, propisana je obaveza društvu za osiguranje da obezbijedi da sticalac ne ostvaruje prava iz akcija za koje je dat nalog za prodaju, te da mjesečno izvještava Agenciju RS o promjenama akcionara u ostavljenom roku za prodaju akcija stečenih bez prethodne saglasnosti. Odredbama člana 61v. propisuju se slučajevi kada Agencija RS može oduzeti saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća.

⁷ Članice CEFTA-e (engl. *Central European Free Trade Association*) na dan 31.12.2018. godine su: Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Moldavija, Albanija i UNMIK – Kosovo.

⁸ Zemlje članice OECD-a (engl. *Organisation for Economic Co-operation and Development*) na dan 31.12.2018. godine su: Australija, Austrija, Belgija, Kanada, Čile, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Izrael, Italija, Japan, Koreja, Latvija, Litvanija, Luksemburg, Meksiko, Holandija, Novi Zeland, Norveška, Poljska, Portugal, Slovačka, Slovenija, Španija, Švedska, Švajcarska, Turska, Velika Britanija i SAD.

Predložene odredbe u vezi sa kvalifikovanim učešćem usklađene su sa Direktivom 2009/138/EU.

Članom 11. predložena je izmjena člana 67a. u cilju preciziranja subjekata u društvu za osiguranje na koje se odnose mjere vanredne uprave, a to su članovi upravnog odbora, izvršni direktori i direktor, a koje za posljedicu imaju, osim prestanka nadležnosti i ovlaštenja, i prestanak funkcije od momenta uvođenja vanredne uprave pa u buduće, a što podrazumijeva prestanak saglasnosti Agencije RS na imenovanje lica na značajnom položaju. Ocijenjeno je da je neophodno zadržati ovlaštenja i nadležnosti skupštine akcionara, ne samo kada je u pitanju donošenje odluke o dokapitalizaciji, nego i radi konzumiranja vlasničkih prava akcionara i ovlaštenja.

Članom 12. predložena je dopuna člana 67b. kojom je propisano postupanje vanredne uprave, kada Agencija RS ocijeni da su prestali razlozi za njeno dalje postojanje, a sa ciljem uspostavljanja redovnog poslovanja društva. Utvrđen je rok od 30 dana u kome se mora sprovesti procedura izbora organa društva, za šta je neophodno sazvati skupštinu akcionara, koja će izabrati upravni odbor društva i pribaviti saglasnost Agencije RS, te će Upravni odbor pristupiti izboru direktora i izvršnih direktora, i pribaviti saglasnost Agencije RS na njihovo imenovanje, nakon čega će da prestanu ovlaštenja vanredne uprave.

Članom 13. predložena je izmjena člana 77. Zakona kojom su propisane novčane kazne za društva za osiguranje u skladu sa predloženim izmjenama i dopunama Zakona.

Članom 14. predložena je izmjena člana 77a. u cilju propisivanja kazne za društvo za osiguranje ukoliko ne imenuje izvršne direktore i odbor za reviziju u skladu sa zakonskim odredbama. Takođe, definisana je kazna za društvo za osiguranje koje ne postupi u skladu sa Zakonom u slučaju da lice stekne ili posjeduje kvalifikovano učešće bez prethodne saglasnosti Agencije RS.

Članom 15. predložena je izmjena člana 78. Zakona u skladu sa redefinisanim pojmom lica na značajnom položaju.

Članom 16. dodaju se novi čl. 81a. i 81b. Odredbama člana 81a. propisano je da će Agencija RS donijeti podzakonske akte u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Odredbama člana 81b. propisano je da su društva za osiguranje dužna da usklade svoje poslovanje u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Uvidom u sprovedeni proces metodologije kratke procjene uticaja propisa na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje, Ministarstvo privrede i preduzetništva, u Mišljenju broj: 18.01-020-397/19 od 7. februara 2019. Godine, konstatuje da je:

- Nacrt predviđen Planom rada Ministarstva finansija Republike Srpske za 2019. godinu, Srednjoročnim planom rada Ministarstva za period od 2019. do 2021. godine i Programom procjene finansijskog sektora Bosne i Hercegovine (FSAP misija), a u cilju realizacije preporuka FSAP misije koje se odnose na unapređenje tržišta osiguranja.
- Obradivač pravilno analizirao postojeće stanje i definisao problem, te je isti sastavni dio „Razloga za donošenje ili izmjenu i/ili dopunu zakona“.
- Obradivač pravilno definisao ciljeve koji se žele postići donošenjem zakona.

U pogledu sprovođenja procesa konsultacija, obradivač navodi da su prilikom izrade ovog zakona izvršene interesorne konsultacije, kao i konsultacije sa Udruženjem društava za osiguranje Republike Srpske. Kao rezultat konsultacija odredbe Nacrta zakona formulisane

su u skladu sa domaćom regulativom i dobrom praksom zemalja u okruženju, kao i relevantnim propisima Evropske unije, čiji su standardi ugrađeni i prilagođeni pravnom sistemu i uslovima domaćeg finansijskog tržišta.

Kod utvrđivanja opcija za rješenje problema, obrađivač navodi da se ciljevi koji se žele postići ovim Nacrtom mogu ostvariti samo regulatornom promjenom.

U vezi sa uticajem na poslovno okruženje, obrađivač je naveo da će Nacrt ovog zakona prouzrokovati dodatna prilagođavanja i usklađivanja društvima za osiguranje.

Naime, Nacrtom ovog zakona predviđeno je postepeno povećanje minimalnog osnivačkog kapitala i to prvo povećanje za godinu dana, a drugo nakon tri godine od dana stupanja na snagu zakona. Minimalni osnivački kapital bi se povećavao u skladu sa propisanim iznosima Nacrtom ovog zakona. Takođe, društva za osiguranje moraju imati najmanje dva izvršna direktora, odbor za reviziju, te obavezu da svi članovi upravnog odbora budu licencirani od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske, a ne samo izvršni, kao što je do sada bilo propisano. Društvima je ostavljen rok od šest mjeseci za usklađivanje poslovanja, a sve navedeno može prouzrokovati dodatne troškove samo za neka društva za osiguranje, budući da većina društava već ima uspostavljene upravljačke i nadzorne strukture kao što je to predviđeno u ovom zakonu. Obrađivač takođe navodi da će se definisanjem društava za osiguranje kao otvorenog akcionarskog društva povećati transparentnost društva, zaštita investitora, kao i zainteresovanost za ulaganje u osiguravajuća društva. Međutim, zbog povećanja osnivačkog kapitala društava i garantnog fonda, očekuje se ukрупnjavanje kapitala na tržištu osiguranja, odnosno smanjenje učešća malih društava na tržištu. S druge strane, definisana povećanja omogućiću da društva za osiguranje kapitalno ojačaju i na taj način spremnije dočekaju predstojeće reforme u oblasti liberalizacije cijena osiguranja od autoodgovornosti, koje se regulišu Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.

Što se tiče uticaja na javni budžet, obrađivač je naveo da za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva, te da Nacrt zakona neće imati uticaj na budžet Republike Srpske.

U vezi sa uticajem na zdravstveni i socijalni status građana, obrađivač je naveo da se Nacrtom ovog zakona obezbjeđuje dodatna zaštita interesa osiguranika, budući da se ovim izmjenama i dopunama predviđa izuzimanje sredstava društva za osiguranje koja služe za pokriće matematičkih rezervi, od prinudne naplate nad imovinom društva, u slučajevima kada tražilac izvršenja nije povjerilac iz ugovora o osiguranju ili treće oštećeno lice.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Nacrt zakona nema uticaja na životnu sredinu.

U vezi sa uticajem na održivi razvoj, obrađivač navodi da će se kroz unapređenje korporativnog upravljanja, kapitalnim jačanjem društva za osiguranje, propisivanjem strožih pravila poslovanja, te definisanjem društava za osiguranje kao otvorenog akcionarskog društva, smanjiti tržišni rizici, omogućiti efikasnije sprovođenje nadzora od strane ovlašćenih organa, obezbijediti bolja zaštita osiguranika i investitora, ojačati povjerenje u tržište osiguranja, te obezbijediti veća transparentnost.

U vezi sa uvođenjem novih formalnosti, izmjenom i ukidanjem postojećih formalnosti, obrađivač navodi da se Nacrtom ovog zakona predviđaju izmjene sljedećih formalnosti:

- Saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske na statut društva za osiguranje, odnosno na izmjene i dopune statuta – namjera je da se stupanje na snagu statuta, kao i izmjena i dopuna statuta veže za dobijanje saglasnosti od strane Agencija za osiguranje Republike Srpske, a u cilju sprečavanja negativnih posljedica koje bi mogle proizvesti eventualne nezakonitosti i nepravilnosti ovih akata. Prema dosadašnjoj praksi, statut je stupao na snagu danom donošenja, a društva su bila

obavezna da isti dostave Agenciji Republike Srpske na uvid, pri čemu je Agencija imala nadležnost da naloži društvu njegove izmjene i dopune.

- Licenciranje neizvršnih članova upravnog odbora društva - predloženo s obzirom na značaj funkcije koju obavljaju, kao i da su u pogledu prava i obaveza izjednačeni sa izvršnim članovima upravnog odbora;
- Licenciranje izvršnih direktora društva – ova formalnost postoji i prema važećem Zakonu o društvima za osiguranje, ali za razliku od postojećeg rješenja, Nacrt ovog zakona propisuje obavezu postojanja najmanje dva izvršna direktora u punom radnom odnosu, za koje je potrebno izvršiti licenciranje;
- Licenciranje članova organa u društvu koji vrši nadzor - organ u društvu za osiguranje koji vrši nadzor, prema postojećem rješenju, neujednačeno je interpretiran i primjenjivan u praksi, zbog čega je Nacrtom ovog zakona kao nadzorni organ identifikovan odbor za reviziju, te je ocijenjeno da za izbor i imenovanje članova odbora nije neophodna prethodna saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske i da se isti ne smatraju licima na značajnom položaju.
- Saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske na ulaganje sredstava za pokriće tehničkih rezervi izvan Bosne i Hercegovine – formalnost je izmijenjena imajući u vidu da stepen razvijenosti tržišta hartija od vrijednosti Republike Srpske, kao i Bosne i Hercegovine ne nudi dovoljno mogućnosti za ulaganje sredstava za pokriće tehničkih rezervi, a što se reflektuje na prihode društva za osiguranje. Proširenjem teritorijalnog ograničenja ulaganja sredstava društava za osiguranje, stvara se mogućnost da pored ulaganja u zemlje članice EU, izuzetno, uz pribavljenu saglasnost Agencije za osiguranje Republike Srpske društva za osiguranje mogu ulagati i u države članice CEFTA-e i OECD-a.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je utvrdilo da je obrađivač, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupio u skladu s metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa u postupku izrade propisa.

Prilikom izrade podzakonskih akta sugerise se obrađivaču da postupi u skladu sa tačkom XV Odluke o sprovođenju procesa procjene uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje izradila je Radna grupa za izradu teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o društvima za osiguranje koju je Rješenjem, broj: 06.06/020-397-1/17 od 1. marta 2017. godine, imenovao ministar finansija. Radnu grupu čine predstavnici: Ministarstva finansija Republike Srpske, Agencije za osiguranje Republike Srpske i Udruženja društava za osiguranje Republike Srpske.

Prilikom formulisanja odredaba predloženog Nacrta zakona korišćena je domaća regulativa i dobra praksa zemalja u okruženju, kao i relevantni propisi Evropske unije, čiji su standardi ugrađeni i prilagođeni pravnom sistemu i uslovima domaćeg finansijskog tržišta.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvojiti sredstva iz budžeta Republike Srpske.

ZAKON O DRUŠTVIMA ZA OSIGURANJE
(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u tekst važećeg Zakona)

Definicije
Član 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

“Društvo za osiguranje” je akcionarsko društvo registrovano u Republici Srpskoj ili društvo za uzajamno osiguranje registrovano u Republici Srpskoj, kao i društvo za osiguranje koje nije iz Republike Srpske, ali obavlja djelatnost osiguranja u skladu sa odredbama ovog zakona;

“Društvo za uzajamno osiguranje” je društvo za osiguranje u kojem članovi uplatom doprinosa međusobno garantuju da će na načelima uzajamnosti i solidarnosti pokriti štete nastale ostvarivanjem ugovorenih rizika;

“Filijala” je osnovna poslovna jedinica na koju je društvo prenijelo dio ovlaštenja za nastupanje u pravnom prometu sa trećim licima, i koja se kao organizaciona jedinica upisuje u sudski registar, a u čijem sastavu mogu biti organizovane i poslovati niže zavisne organizacione jedinice;

“Značajan položaj u društvu” je položaj direktora i izvršnih direktora, predsjednika i članova upravnog odbora, vanrednog upravnika i privremenog upravnika;

“Djelatnost osiguranja” je djelatnost zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, te djelatnost posrednika i zastupnika u osiguranju;

“Poslovi osiguranja” su poslovi zaključivanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, obrada zahtjeva za naknade i plaćanje naknada proizašlih po osnovu ugovora;

“Neposredno osiguranje” je djelatnost društva za osiguranje, čiji je osnov ugovor o osiguranju, kojim društvo za osiguranje za plaćene premije ili doprinose preuzima obaveze da plati naknadu po dešavanju osiguranog slučaja, osim reosiguranja;

“Reosiguranje” je djelatnost društva koja pokriva sav ili dio rizika koji je preuzeo prvi osiguravač (reosiguranik) ili drugi reosiguravač;

“Životno osiguranje” je kategorija djelatnosti osiguranja, čije vrste odlukom propisuje Agencija za osiguranje Republike Srpske;

“Neživotno osiguranje” je kategorija djelatnosti osiguranja, čije vrste odlukom propisuje Agencija za osiguranje Republike Srpske;

“Posrednici u osiguranju” su brokeri i zastupnici u osiguranju, fizička ili pravna lica čiji je cilj priprema i ponuda ugovora osiguranja i pružanja usluga koje su vezane za odnose između osiguravača i osiguranih lica;

“Posredništvo” je djelatnost koju obavljaju posrednici u osiguranju;

“Zastupnik u osiguranju” je lice koje obavlja djelatnost osiguranja u ime i za račun društva za osiguranje;

“Broker u osiguranju” je pravno ili fizičko lice koje samostalno obavlja djelatnost, čiji je isključivi zadatak da, u ime osiguranika i reosiguranika, radi osiguranja ili reosiguranja rizika, poveže lica koja traže osiguranje ili reosiguranje i društva za osiguranje ili reosiguranje, i da, kada je potrebno, pomogne u pripremi i izvršavanju tih ugovora, naročito u slučaju podnošenja zahtjeva za naknadu. Broker u osiguranju će biti plaćen provizijom od

strane društva za osiguranje ili reosiguranje, što ga neće obavezivati prilikom izbora društva za osiguranje ili reosiguranje;

“Aktuar” je stručno lice koje je zaposleno u društvu za osiguranje za obavljanje aktuarskih poslova;

“Ovlašćeni aktuar” je stručno lice koje je dobilo ovlaštenje Agencije za osiguranje Republike Srpske za obavljanje poslova ovlaštenog aktuara;

“Osiguraničnik” je lice za koje društvo za osiguranje pokriva rizike (prvi osiguraničnik) u skladu sa ugovorom o osiguranju;

“Osiguravač” je društvo za osiguranje; rizici osiguranja reosigurani u cijelosti ili jednim dijelom;

“Reosiguraničnik” je društvo za osiguranje čiji su rizici osiguranja reosigurani u cijelosti ili jednim dijelom;

“Reosiguravač” je društvo koje vrši djelatnost reosiguranja;

“Uska povezanost” je situacija kada su dva ili više fizičkih ili pravnih lica povezana učesničkim udjelom ili kontrolom;

“Kontrola” je odnos matičnog i supsidijarnog društva ili sličan odnos između bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica ili bilo kojeg društva u kome oni imaju pravo većinskog odlučivanja u društvu. Svako supsidijarno društvo supsidijarnog društva se smatra supsidijarnim društvom matičnog društva koje se nalazi na čelu supsidijarnih društava;

“Učesnički udio” je učešće u kapitalu drugog društva, kada neposredno ili posredno posjedovanje dijela kapitala u drugom društvu prelazi 20%;

“Učesničko društvo” je društvo koje je matično društvo ili posjeduje učesnički udio;

“Matično društvo” je društvo:

- koje ima većinu glasačkih prava akcionara ili članova u drugom društvu (supsidijarnom društvu); ili
- koje ima pravo da postavlja ili smjenjuje većinu članova administrativnog, upravnog ili nadzornog organa drugog društva (supsidijarnog društva), a u isto vrijeme je i akcionar ili član tog društva; ili
- koje ima pravo da vrši dominantan uticaj na društvo (supsidijarno društvo) čiji je akcionar ili član, u skladu sa ugovorom koji je zaključio sa tim društvom ili na osnovu odredbe osnivačkog akta ili statuta, kada zakon koji reguliše poslovanje tog supsidijarnog društva dopušta da bude predmet takvih ugovora ili odredbi; ili
- koje je akcionar ili član društva, a:

a) većina članova upravnog ili nadzornog organa tog društva (supsidijarnog društva), koji su vršili svoju dužnost u prethodnoj i tekućoj finansijskoj godini i do trenutka kada su sačinjeni konsolidovani računi, postavljeni su isključivo kao rezultat sprovođenja njegovog prava glasanja; ili

b) samo kontroliše većinu glasačkih prava akcionara ili članova tog društva, u skladu sa sporazumom sa ostalim akcionarima ili članovima tog društva (supsidijarnog društva);

“Povezano društvo” je supsidijarno društvo ili drugo društvo u kojem se drži udio u kapitalu;

“Supsidijarno društvo” je društvo u kome većinu glasačkih prava akcionara ili članova drži drugo društvo (matično društvo). Svako supsidijarno društvo jednog supsidijarnog društva se takođe smatra supsidijarnim društvom društva koje je najviše matično društvo tih društava;

“Kvalifikovani udio” je neposredno ili posredno posjedovanje u nekom društvu 10% i više procenata kapitala ili glasačkih prava ili drugo posjedovanje koje omogućava vršenje značajnog uticaja na rukovođenje tim društvom. U svrhu primjene ovog zakona, glasačkim pravom koje imaju fizička ili pravna lica, smatraju se i:

- glasačka prava koja druga fizička ili pravna lica posjeduju pod svojim imenom, ali za račun tog fizičkog ili pravnog lica,
- glasačka prava koja posjeduje društvo koje je pod kontrolom tog fizičkog ili pravnog lica,
- glasačka prava koja posjeduje neka treća strana sa kojom je to fizičko ili pravno lice zaključilo pismeni sporazum koji ih obavezuje da usaglašenim glasačkim pravima usvoje trajnu zajedničku politiku prema rukovodstvu društva koje je u pitanju, glasačka prava koja neka treća strana ima po pismenom sporazumu zaključenim sa tim fizičkim ili pravnim licem ili sa društvom koje je pod kontrolom tog fizičkog ili pravnog lica, a koji predviđa privremeni prenos glasačkih prava koja su u pitanju,
- glasačka prava koja su pridružena akcijama koje posjeduju ta fizička ili pravna lica, a koja su uložena kao garancija, osim u slučajevima kada fizičko ili pravno lice koje posjeduje tu garanciju kontrolira glasačka prava i iskazuje svoju namjeru da ih iskoristi, u kom slučaju će se smatrati kao njegova glasačka prava,
- glasačka prava koja su pridružena akcijama za koje fizičko ili pravno lice ima pravo plodouživanja,
- glasačka prava koja su fizička ili pravna lica ovlaštena da steknu samo na vlastitu inicijativu, po formalnom sporazumu,
- glasačka prava koja su pridružena akcijama koje su položene kod tog fizičkog ili pravnog lica, a koja to fizičko ili pravno lice u odsustvu posebnih uputstava vlasnika može iskoristiti po vlastitom izboru;

“Naknada” je pravo koje osiguraniku pripada po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju;

“Bruto fakturisane premije” uključuju sve iznose dospjele tokom finansijske godine iz ugovora o osiguranju, bez obzira na to da li se ti iznosi u cijelosti ili djelimično odnose na sljedeću finansijsku godinu, uključujući naročito:

- premije koje još nisu fakturisane, pod uslovom da se obračun premija može izvršiti tek na kraju finansijske godine;
- jednokratne premije i plaćanja za godišnje rente, a kod osiguranja života takođe i jednokratne premije iz rezervisanja za povrat premije, ukoliko se na osnovu ugovora o osiguranju moraju smatrati premijama i ako propisi država-članica EU propisuju ili dozvoljavaju njihovo prikazivanje kao premija;
- dodatke na premiju u slučaju polugodišnjih, tromjesečnih ili mjesečnih uplata i naknade od ugovarača osiguranja za troškove društva za osiguranje;
- kod saosiguranja, udio društva za osiguranje u ukupnim premijama;
- dospjele premije reosiguranja za posao primljen od cedenata i retrocedenata, uključujući unose u portfelj, po odbitku kao i povlačenje iz portfelja u korist cedenata i retrocedenata, i storna.

Gore pomenuti iznosi ne uključuju iznose poreza i sličnih davanja propisanih na pojedinačne ugovore, odnosno na sveukupnu premiju;

“Garantni fond” predstavlja 1/3 margine solventnosti i ne može biti manji od minimalnog garantnog fonda propisanog ovim zakonom za pojedine vrste poslova osiguranja;

“Margina solventnosti” predstavlja graničnu vrijednost adekvatnosti kapitala društva za osiguranje;

“Portfelj osiguranja” predstavlja sve ugovore jedne, više ili svih vrsta osiguranja;

“Vlastiti samoprdržaj” je udio u riziku koji ostaje pokriven od strane prvog osiguravača nakon umanjenja za fakultativno ili obavezno reosiguranje;

“Kapital izložen riziku” u pogledu životnog osiguranja je iznos koji se plaća u slučaju smrti, umanjen za matematičku rezervu glavnog rizika;

“Usklađena sredstva” označavaju predstavljanje obaveza po osnovu osiguranja izraženih u određenoj valuti sa potraživanjima izraženim ili ostvarivim u istoj toj valuti;

“Entitet pružanja usluga” je entitet Bosne i Hercegovine u kojem će se desiti osigurani rizik, ako taj rizik pokrivaju društva za osiguranje čije je sjedište u drugom entitetu.

“Entitet filijale” je entitet Bosne i Hercegovine u kojem je osnovana filijala koja pokriva rizik;

“EU” je skraćena oznaka za Evropsku uniju;

“Agencija RS” je skraćena oznaka za Agenciju za osiguranje Republike Srpske;

“Agencija FBiH” je skraćena oznaka za Agenciju za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine;

“Zaštitni fond RS” je pravno lice sa sjedištem u Banjoj Luci, koje je osnovano Zakonom o obaveznom osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obavezanim osiguranjima od odgovornosti, sa ciljem da pokriva štete koje pretrpe žrtve saobraćajnih nezgoda koje ne mogu biti nadoknađene sistemom obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.

“Agencija za osiguranje u BiH” je Agencija osnovana Zakonom o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj 12/04).

Rad Agencije RS

Član 10.

Sredstva za osnivanje i početak rada Agencije RS obezbjeđuju se iz budžeta Republike Srpske.

Agencija RS će preuzeti zaposlene u Ministarstvu finansija RS koji su obavljali poslove iz oblasti osiguranja imovine i lica, a koji se prenose Agenciji RS, kao i dio sredstava za rad i druge dokumentacije koja je potrebna Agenciji RS.

Poslovanje Agencije RS i njenih upravnih organa je regulisano Statutom i podzakonskim aktima. Na Statut Agencije RS saglasnost daje Vlada Republike Srpske. Statut se objavljuje u “Službenom glasniku Republike Srpske”.

Direktora Agencije RS, a na prijedlog Vlade Republike Srpske, imenuje i razrješava Narodna skupština Republike Srpske. Direktor Agencije RS za svoj rad odgovara Upravnom odboru Agencije RS i Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Direktor se imenuje na period od **pet godina**.

Direktor Agencije RS vodi poslovanje, zastupa i predstavlja Agenciju RS, odgovoran je za zakonit rad i poslovanje Agencije RS, imenuje osoblje Agencije RS, organizuje njene aktivnosti, te obavlja druge poslove koji su mu ovim zakonom, Statutom ili drugim aktom stavljeni u nadležnost.

Direktor može biti razriješen i prije isteka mandata iz istih razloga kao i članovi Upravnog odbora.

Članovi Upravnog odbora, direktor i zaposleni u Agenciji RS ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru propisa kojima se uređuje oblast osiguranja, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

Direktor je dužan da ovlasti lice iz djelokruga nadzora u skladu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova i radnih zadataka Agencije RS, koje ga, kad je direktor spriječen da vrši svoju funkciju, zamjenjuje sa istim obimom prava i dužnosti.

Ako se do isteka mandata predsjednika i članova Upravnog odbora i direktora Agencije RS ne izvrše nova imenovanja, oni će nastaviti da obavljaju svoje dužnosti dok Narodna skupština Republike Srpske ne okonča postupak novog imenovanja.

Opšte odredbe
Član 36.

Društvo za osiguranje koje ima sjedište u Federaciji Bosne i Hercegovine može osnovati filijalu u Republici Srpskoj pod uslovom da Agencija FBiH dostavi Agenciji RS zahtjev sa sljedećim dokumentima na jednom ili više službenih jezika u Bosni i Hercegovini:

a. plan poslovanja, koji određuje vrste predviđenih poslova i strukturalnu organizaciju filijale;

b. adresu filijale u Republici Srpskoj od koje se mogu dobiti i kojoj se mogu predavati dokumenti. Adresa filijale je ona adresa na koju se šalju sva obavještenja ovlašćenom zastupniku;

c. punomoć kojom se postavlja ovlašćeni zastupnik, koji mora imati dovoljno ovlašćenja da u ime i za račun društva za osiguranje stvara obaveze i zastupa društvo za osiguranje u odnosima sa trećim licima, pred sudovima, drugim organima i organizacijama u Republici Srpskoj i Agencijom RS. Ako je ovlašćeni zastupnik pravno lice, ono mora ovlastiti fizičko lice koje će ga predstavljati;

d. da ovlašćeni zastupnik, koji mora biti nastanjen u Republici Srpskoj, zastupa društvo za osiguranje na sudu i u odnosima društva sa javnim vlastima i Agencijom RS. Društvo za osiguranje može postaviti najviše jednog ovlašćenog zastupnika za teritoriju Republike Srpske za sve vrste osiguranja. Zastupnik mora potpisati sve polise izdate u Republici Srpskoj.

e. potvrdu da je društvo za osiguranje učlanjeno u Zaštitni fond RS i Biro zelene karte BiH, ako će obavljati vrstu osiguranja: "Odgovornost za motorna vozila", osim odgovornosti za vozara;

f. izjavu o odabranom načinu poslovanja u okviru vrste osiguranja: "Sudski troškovi" u skladu sa članom 65. ovog zakona, ukoliko će se baviti tom vrstom osiguranja;

g. potvrdu o solventnosti.

U slučaju izmjene bilo kog podatka predviđenog u alinejama a., b. i c. stava 1. ovog člana, Agenciji RS mora biti dostavljeno obavještenje u pisanoj formi najmanje jedan mjesec prije sprovođenja te izmjene, kako bi Agencija RS postupila u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Filijala društva za osiguranje sa sjedištem u Federaciji Bosne i Hercegovine, može početi sa poslovanjem u Republici Srpskoj nakon dostavljanja dokumenata iz stava 1. ovog člana, izdavanja odobrenja Agencije RS i upisa u sudski registar.

Svi organizacioni dijelovi društva za osiguranje iz Federacije BiH na teritoriji Republike Srpske smatraju se zavisnim organizacionim jedinicama filijale za koju je društvo za osiguranje dobilo dozvolu i koja je upisana u registar kod Agencije RS.

Filijala društva za osiguranje iz Federacije BiH obavezno u svom sjedištu vodi i čuva svu dokumentaciju koja se odnosi na poslovanje filijale u Republici Srpskoj.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje pravila osnivanja i poslovanja filijala društava za osiguranje u međuentitetskom poslovanju.

Akcionarska društva za osiguranje
Član 49.

Na akcionarska društva za osiguranje primjenjuje se Zakon o preduzećima u onoj mjeri u kojoj nije drugačije uređeno ovim zakonom.

Minimalni osnivački kapital društva za osiguranje ne može biti manji od:

a. 2.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja jednu ili više sljedećih vrsta:

- osiguranje od odgovornosti za motorna vozila,
- osiguranje od odgovornosti za vazduhoplove,
- osiguranje od odgovornosti za brodove,
- osiguranje od opšte građanske odgovornosti,
- osiguranje kredita,
- garancijska osiguranja.

b. 2.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja jednu ili više sljedećih vrsta osiguranja:

- osiguranje od posljedice nesrećnog slučaja,
- zdravstveno osiguranje,
- osiguranje putničkih vozila-kasko,
- osiguranje vozila koja se kreću po šinama-kasko,
- osiguranje vazduhoplova-kasko,
- pomorski, riječni i kasko na unutrašnjim vodama,
- osiguranje robe u prevozu,
- osiguranje od požara i drugih opasnosti,
- osiguranje različitih finansijskih gubitaka,
- osiguranje turističkih usluga.

c. 1.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja jednu ili više sljedećih vrsta osiguranja:

- ostala osiguranja imovine,
- osiguranja pravne zaštite.

d. 3.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja životno osiguranje;

e. 3.000.000,00 KM ako društvo obavlja isključivo reosiguranje.

Minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 3.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana ne može biti manji od 4.000.000,00 KM.

Minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka a. ovog člana, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 4.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka d. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM; minimalni osnivački kapital društva za osiguranje iz stava 2. tačka e. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM.

Osnivački akcionarski kapital mora biti u potpunosti uplaćen u novcu pri osnivanju, i ne smije poticati:

- iz sredstava kredita koji je odobrilo društvo u čiji se kapital vrši uplata;
- iz kredita koji je banka ili druga finansijska institucija odobrila za drugu namjenu; ili
- iz sredstava za čiji povrat je garantovalo društvo za osiguranje u čiji kapital se vrši uplata.

Kada se kod korisnika kredita ili njegovog povezanog lica može utvrditi veza između dobijenog kredita i uplaćenog akcionarskog kapitala, ili uplaćenog akcionarskog kapitala društva za osiguranje i dobijenog kredita, takav uplaćeni akcionarski kapital nema pravno dejstvo bez obzira da li su učinjeni na isti ili na drugi način.

Agencija RS ima pravo da izvrši provjeru toka novčanih sredstava kod društva za osiguranje, banke, korisnika kredita i povezanog lica. Agencija RS ima diskreciono pravo da odluči da li je uplaćeni akcionarski kapital izvršen u skladu sa zakonom i da u slučaju povrede zakona odbije da prizna uplatu i iz uplaćenog akcionarskog kapitala isključi uplate izvršene na takav način.

Odredbe ovog člana se primjenjuju i na filijale stranih društava za osiguranje. Društvo za osiguranje ne može smanjiti akcionarski kapital niti ugroziti njegovu strukturu otkupom vlastitih akcija bez prethodnog pismenog odobrenja Agencije RS. Akcije akcionarskih društava za osiguranje mogu glasiti samo na ime. Svako akcionarsko društvo za osiguranje mora kumulativno održavati:

- a. iznos akcionarskog kapitala koji nije manji od minimalno potrebnog osnivačkog kapitala;
- b. marginu solventnosti;
- c. garantni fond.

Posebna pravila za društva za osiguranje **Član 49a.**

Društvo za osiguranje ima formu otvorenog akcionarskog društva.
Društvo za osiguranje dužno je da ima najmanje dva izvršna direktora.
Izvršni direktori su u radnom odnosu u društvu za osiguranje sa punim radnim vremenom.
Članovi upravnog odbora, koji nisu izvršni članovi, ne mogu da vode poslove društva za osiguranje i njegovo tekuće poslovanje, niti mogu da zastupaju društvo za osiguranje.
Društvo za osiguranje dužno je da ima odbor za reviziju.
Članovi odbora za reviziju dužni su da ispunjavaju uslove koji su utvrđeni za lica na značajnom položaju, od kojih najmanje jedan član ima profesionalno zvanje ovlašćenog revizora u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.
Društvo za osiguranje dužno je da obavijesti Agenciju RS o imenovanju članova odbora za reviziju.

Kapital i garantni fond **Član 53.**

Garantni fond ne smije biti manji od iznosa:

- a. 2.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja jednu ili više od sljedećih vrsta osiguranja: osiguranje od odgovornosti vlasnika ili korisnika motornih vozila, osiguranje od odgovornosti vlasnika ili korisnika vazduhoplova, osiguranje od odgovornosti vlasnika ili korisnika brodova, osiguranje od opšte građanske odgovornosti, osiguranje kredita, garancijska osiguranja;
- b. 2.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja jednu ili više od sljedećih vrsta osiguranja: osiguranje od posljedice nesrećnog slučaja, zdravstveno osiguranje, osiguranje putničkih vozila – kasko, osiguranje vozila koja se kreću po šinama – kasko, osiguranje vazduhoplova – kasko, pomorski, riječni i kasko na unutrašnjim vodama, osiguranje robe u prevozu, osiguranje od požara i drugih opasnosti, osiguranje različitih finansijskih gubitaka i osiguranje turističkih usluga;
- c. 1.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja osiguranje od ostalih šteta imovine i/ili osiguranje pravne zaštite;
- d. 3.000.000,00 KM ako društvo za osiguranje obavlja životno osiguranje;
- e. 3.000.000,00 KM ako društvo obavlja isključivo reosiguranje.

Garantni fond iz stava 1. tačke a. ovog člana, nakon isteka perioda od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 3.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke d. ovog člana ne može biti manji od 4.000.000,00 KM.

Garantni fond iz stava 1. tačke a. ovog člana, nakon isteka perioda od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, ne može biti manji od 4.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke d. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM; garantni fond iz stava 1. tačke e. ovog člana ne može biti manji od 6.000.000,00 KM.

Garantni fond društva za osiguranje koje obavlja vrstu kreditnog osiguranja, ako su godišnji iznosi premija i doprinosa kojim se terete klijenti, a koji se odnose na ovu vrstu osiguranja, za svaku od posljednje tri finansijske godine prelazili 5.000.000 KM ili iznos jednak 4% ukupnog iznosa premija ili doprinosa kojim društvo za osiguranje terete klijente, ne smije biti manji od 3.000.000,00 KM.

Kada se od društva koje obavlja kreditno osiguranje zahtijeva da poveća svoj garantni fond u smislu stava 3. ovog člana na 3.000.000,00 KM, društvo će povećati garantni fond na sljedeći način:

- u roku od tri godine, na 2.500.000,00 KM,
- u roku od pet godina, na 2.700.000,00 KM,
- u roku od sedam godina, na 3.000.000,00 KM.

Ako poslovanje koje društvo za osiguranje obavlja pokriva više vrsta ili rizika, uzimaće se u obzir samo ona vrsta ili rizik za koji je potreban najviši iznos garantnog fonda.

U slučaju DUO gornji minimalni iznosi garantnih fondova se umanjuju za jednu četvrtinu.

Kontrola i mjere nadzora Član 54.

Agencija RS, u cilju obezbjeđenja poštovanja odredbi u vezi sa marginom solventnosti i kapitalom, sprovodi kontrolu finansijskog stanja društava za osiguranje.

Za vrstu osiguranja: "Pomoć" provjera će obuhvatati i kvalifikacije osoblja, uključujući medicinsko osoblje, kao i kvalitet opreme kojom društvo za osiguranje raspolaže da bi ispunilo svoje obaveze iz te vrste osiguranja.

U cilju kontrole margine solventnosti i kapitala, Agencija RS može zahtijevati bilo koji relevantan podatak ili sprovesti provjeru na licu mjesta, u prostorijama društva za osiguranje.

Tokom prve tri finansijske godine, svako društvo za osiguranje je obavezno da svakih šest mjeseci Agenciji RS podnosi kratke finansijske izvještaje u cilju kontrole njegovog finansijskog stanja u vezi sa planom poslovanja, koji je podnesen pri izdavanju dozvole.

U nadzoru nad društvom za osiguranje, Agencija RS donosi rješenje kojim društvu za osiguranje:

- nalaže otklanjanje nezaklonosti i nepravilnosti,
- nalaže mjeru zabrane isplate dividende,
- nalaže preduzimanje dodatnih mjera,
- oduzima dozvolu za rad.

Agencija RS izdaje prekršajni nalog ili podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Ako prilikom nadzora nad društvom za osiguranje Agencija RS utvrdi da je društvo za osiguranje prekršilo zakonske i podzakonske akte, donosi rješenje kojim nalaže društvu za osiguranje otklanjanje nezaklonosti i nepravilnosti u poslovanju, a posebno ako:

- poslove na značajnom položaju obavlja lice za čije imenovanje društvo za osiguranje nije pribavilo saglasnost ili lice za koje je Agencija RS naložila društvu za osiguranje mjeru razrješenja;

- društvo za osiguranje ne ispunjava uslove za obavljanje svih ili pojedinih poslova osiguranja;

- društvo za osiguranje krši pravila o upravljanju rizicima, kao i pravila održavanja likvidnosti i solventnosti;
- društvo za osiguranje krši pravila o vođenju poslovnih knjiga, sastavljanju finansijskih izvještaja, reviziji, internoj reviziji;
- društvo za osiguranje krši pravila izvještavanja i obavještavanja Agencije RS;
- društvo za osiguranje krši pravila o imenovanju ovlašćenih revizora i ovlašćenih aktuara;
- društvo za osiguranje ne poštuje usvojene akte poslovne politike;
- društvo za osiguranje ne poštuje druge odredbe utvrđene propisima kojima se uređuje oblast osiguranja.

Ako Agencija RS utvrdi da društvo za osiguranje krši pravila upravljanja rizikom (pravila likvidnosti i solventnosti, zahtjeve adekvatnosti kapitala, pravila formiranja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, pravila ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, pravila reosiguranja, ograničenja u isplati dividende i sl.) i zaštite osiguranika, donosi rješenje o određivanju sljedećih dodatnih mjera društvu za osiguranje:

- nalaganje društvu za osiguranje da usvoji: plan mjera radi ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala, poboljšanja likvidnosti i solventnosti, obezbjeđenja ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, poboljšanja postupka naplate dospjelih potraživanja, koji najmanje uključuje i ocjenu troškova poslovanja, zatim detaljnu ocjenu prihoda i rashoda iz neposrednog osiguranja, nacrt bilansa, ocjenu potrebnih finansijskih sredstava i njihovih izvora, politiku i program reosiguranja;
- nalaganje upravnom odboru da sazove skupštinu akcionara radi donošenja odluke o povećanju kapitala;
- privremena ili trajna zabrana zaključivanja novih ugovora o osiguranju u pojedinim ili svim vrstama osiguranja;
- zabrana određene vrste finansijskih transakcija, odnosno finansijskih transakcija sa određenim pravnim ili fizičkim licima;
- zabrana društvu za osiguranje zaključivanja poslova sa pojedinim akcionarima, direktorom, izvršnim direktorima, članovima upravnog odbora ili povezanim privrednim društvima;
- zabrana, odnosno ograničenje raspolaganja i ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi, odnosno sredstava za pokriće matematičkih rezervi i drugih sredstava društva za osiguranje;
- nalaganje društvu za osiguranje da promijeni vrste poslova osiguranja, obustavi primjene ili izmjene uslova i tarifa osiguranja, promjene strukture kapitala, pravilne procjene vrijednosti stavki u bilansu stanja, poboljšanja informacionog sistema, pravilnog vođenja dokumenata stroge evidencije i preduzimanje drugih mjera neophodnih radi realizacije pravila o ograničavanju rizika i mjera za poboljšanje postupaka upravljanja rizicima;
- nalaganje društvu za osiguranje da razriješi direktora, izvršne direktore, članove upravnog odbora i **članove odbora za reviziju** i imenuje umjesto njih druga lica;
- nalaganje mjere zaštite prava osiguranika;
- nalaganje mjere reorganizacije.

Kad god ne ispunjava zahtjeve adekvatnosti kapitala, društvo za osiguranje je obavezno da Agenciji RS podnese na saglasnost plan kratkoročnog finansijskog programa kojim će se ukloniti nedostatak.

Društvo za osiguranje dužno je da u ostavljenom roku otkloni utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti i da postupi po dodatnim mjerama, te da dostavi Agenciji RS izvještaj, kao i dokumente i druge dokaze iz kojih proizlazi da su utvrđene nezakonitosti i nepravilnosti otklonjene, odnosno da je postupilo u skladu sa dodatnim mjerama.

Upravni odbor Agencije RS, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi podzakonske akte kojima propisuje postupak dostavljanja i dopune izvještaja o sprovođenju mjera.

Društvo za osiguranje dužno je redovno, na način i u rokovima utvrđenim propisima kojima se uređuje oblast osiguranja, obračunavati i izvještavati Agenciju RS o:

- iznosu i strukturi bazičnog kapitala i kapitala, margini solventnosti i garantnom fondu;

- visini tehničkih i matematičkih rezervi, sredstvima za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi i vrstama, disperziji, usklađenosti i lokalizaciji ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi;

- vrijednostima i vrstama ulaganja koja nisu finansirana iz tehničkih ili matematičkih rezervi;

- statističkim podacima osiguranja;

- pokazateljima likvidnosti i solventnosti i drugim podacima propisanim ovim zakonom i podzakonskim aktima Agencije RS.

Društvo za osiguranje dužno je redovno, na način i u rokovima utvrđenim propisima kojima se uređuje oblast osiguranja, dostavljati Agenciji RS:

- podatke koji se vode u registru društava za osiguranje;

- finansijske izvještaje i godišnji izvještaj o poslovanju, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara i organa u društvu za osiguranje koji vrši nadzor sa obrazloženjem;

- revizorski izvještaj sa pismom upravi;

- program rada i izvještaje interne revizije;

- izvještaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja, sa mišljenjem ovlašćenog aktuara;

- poslovni plan, statut i druge akte, kao i izmjene i dopune tih akata;

- usvojene akte poslovne politike, kao i sve izmjene i dopune tih akata, na koje je ovlašćeni aktuar dao prethodno mišljenje;

- obavještenje o imenovanju, odnosno promjeni ovlašćenog aktuara, kao i obavještenje o zaposlenju, odnosno promjeni aktuara;

- obavještenje o sazivanju sjednice skupštine akcionara i zapisnik sa sjednice skupštine akcionara;

- druga obavještenja, izvještaje i podatke utvrđene propisima kojima se uređuje oblast osiguranja.

Statut društva za osiguranje, odnosno izmjene i dopune statuta stupaju na snagu nakon što Agencija RS na njih dâ saglasnost.

Agencija RS je ovlašćena da vrši nadzor društava za osiguranje, radi provjere da li se aktivnosti od značaja za organizaciju i funkcionisanje sistema knjigovodstva i računovodstva, kao i aktivnosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja obavljaju u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i reviziju.

Upravni odbor Agencije RS, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi podzakonske akte kojima propisuje vrstu i obavezni sadržaj akata poslovne politike društva za osiguranje, sprovođenje mjera koje Agencija RS preduzima u slučaju zaštite prava osiguranika i dostavljanje Agenciji RS izvještaja društva za osiguranje o sprovođenju mjera.

Opšte odredbe
Član 56.

Društvo za osiguranje dužno je da, u zavisnosti od vrste osiguranja i prirode rizika koji su tom vrstom osiguranja pokriveni, sredstva društva ulaže na način da je ulaganjem zagarantovana sigurnost, ročna usklađenost, profitabilnost, likvidnost, disperzija ulaganja i izmirenje budućih obaveza društva, a sve u interesu osiguranika i korisnika iz ugovora o osiguranju.

Društvo za osiguranje sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u Bosni i Hercegovini.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, sredstva za pokriće tehničkih rezervi mogu se ulagati i u države članice EU, OECD-a i CEFTA-e, uz pribavljenu prethodnu saglasnost Agencije RS.

Svako lice koje podnosi odštetni zahtjev za naplatu naknade iz osiguranja ima i povlašćeni zahtjev prema sredstvima koja čine ulaganja društva za osiguranje odgovarajuće vrste osiguranja na koju se taj zahtjev odnosi. Pod povlašćenim zahtjevom u smislu ovog stava smatra se prioritet podnosioca zahtjeva u odnosu na ostale povjerioce u toku postupka izmirenja zahtjeva po osiguranju.

Konfiskacija, hipoteka, prenos i bilo koji drugi oblik raspolaganja sredstvima društva za osiguranje prema nekom licu je ništavan i nevažeći.

Sredstva za pokriće matematičkih rezervi ulažu se u imovinu koja služi za izmirenje budućih obaveza po osnovu onih vrsta osiguranja za koje je potrebno formirati matematičke rezerve, a koje nije dozvoljeno koristiti za izmirenje obaveza iz drugih vrsta osiguranja.

Sredstva za pokriće matematičkih rezervi izuzimaju se od prinudne naplate nad imovinom društva, u slučajevima kada tražilac izvršenja nije povjerilac iz ugovora o osiguranju ili treće oštećeno lice.

Društvo za osiguranje dužno je da obezbijedi da namjena sredstava koja služe za pokriće matematičkih rezervi, u zavisnosti od oblika ulaganja tih sredstava, bude nedvosmisleno i izričito prepoznatljiva u odgovarajućim evidencijama i registrima.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje uslove ulaganja sredstava za pokriće tehničkih i matematičkih rezervi, vrstu imovine u koju je dozvoljeno ulaganje tih sredstava, kao i ograničenja ulaganja po pojedinim vrstama imovine i geografskom području.

Lica na značajnim položajima u društvu za osiguranje
Član 60.

Lica na značajnim položajima u društvu za osiguranje moraju biti visokog ugleda i morala, sa zadovoljavajućim kvalifikacijama ili iskustvom u rukovođenju.

Lica koja su bila osuđivana za utaju i pronevjeru u službi, zloupotrebu položaja, krivotvorenje, upotrebu krivotvorenih dokumenata, krađu javne ili privatne imovine, davanje lažnih izjava, davanje ili uzimanje mita, ili bilo koje drugo krivično djelo predviđeno zakonom u vezi sa obavljanjem njihove profesionalne djelatnosti, kao i lica koja su bila članovi upravnog odbora društva za osiguranje na kojem je otvoren stečaj, ili čija je dozvola za rad oduzeta zbog kršenja zakona, ne mogu biti birana ili postavljana za lica na značajnom položaju. Lica koja su bila članovi upravnih odbora društava za osiguranje nad kojima je proglašen stečaj ili čija je dozvola oduzeta, mogu biti postavljena na pozicije navedene u ovom stavu nakon isteka perioda od pet godina.

Uslovi iz prethodnog stava ovog člana se primjenjuju i na lica koja neposredno ili posredno stiču kvalifikovani udio u nekom društvu za osiguranje, prokuriste, ovlašćene aktuare, kao i na interne revizore i staraoce u postupku likvidacije ili stečaja.

Finansijski položaj i krivični dosije lica iz prethodnih stavova ovog člana, u slučaju kada su građani neke druge zemlje, dokazivaće se izvodom iz sudske krivične evidencije, ili na drugi način pomoću istovjetnog dokumenta nadležnog suda ili upravnog organa zemlje porijekla tih lica. Ako se u zemlji porijekla takav dokument ne izdaje, onda će biti dovoljna i potvrda uz zakletvu ili zvanična izjava pred nadležnim upravnim ili sudskim organom ili pred javnim bilježnikom te zemlje.

Lica iz prethodnih stavova ovog člana su odgovorna, u skladu sa zakonom, za kriterijume, procjenu i način odabira zaposlenih postavljenih da izvršno upravljaju poslovima društva za osiguranje, uzimajući u obzir interese osiguranika ili potencijalnih osiguranika.

Za lica na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje, društvo je obavezno podnijeti Agenciji RS zahtjev za dobijanje prethodne saglasnosti na imenovanje lica na značajnom položaju i uz zahtjev priložiti dokaze o ispunjavanju uslova utvrđenih propisima kojima se uređuje oblast osiguranja.

Agencija RS odbija zahtjev za izdavanje prethodne saglasnosti za lica na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ako ocijeni da:

a. kandidat ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom i propisima Agencije RS,

b. podaci i informacije priložene uz zahtjev i na drugi način prikupljene u postupku odlučivanja ukazuju na to da kandidat nije prihvatljiv.

Lice na značajnom položaju koje imenuje društvo za osiguranje ne može da obavlja funkciju prije nego što dobije prethodnu saglasnost Agencije RS.

Agencija RS može rješenjem naložiti društvu za osiguranje da preduzme mjeru za razrješenje lica na značajnom položaju ako:

- društvo za osiguranje ne postupa u skladu sa rješenjima Agencije RS o otklanjanju nezakonitosti i nepravilnosti, te o preduzimanju i sprovođenju dodatnih i drugih mjera koje naloži Agencija RS;

- društvo za osiguranje učestalo krši obavezu pravovremenog i tačnog izvještavanja Agencije RS;

- društvo za osiguranje ometa Agenciju RS u obavljanju nadzora;

- u toku obavljanja funkcije, po bilo kom osnovu, prestane ispunjavati propisane uslove;

- utvrdi da je saglasnost na imenovanje lica na značajnom položaju data na osnovu neistinitih i netačnih podataka;

- utvrdi da je lice na značajnom položaju teže prekršilo obaveze lica na značajnom položaju.

Saglasnost na imenovanje lica na značajnom položaju prestaje da važi u slučaju da:

- prestane funkcija licu na značajnom položaju u društvu za osiguranje, danom prestanka funkcije;

- prestane radni odnos u društvu za osiguranje, danom prestanka radnog odnosa;

- lice ne bude imenovano u roku od tri mjeseca od dana prijema rješenja Agencije RS o davanju saglasnosti za imenovanje.

Upravni odbor Agencije RS, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donosi podzakonske akte kojima propisuje uslove koje moraju ispunjavati lica na značajnom položaju u društvu za osiguranje, postupak davanja saglasnosti, prestanak važenja saglasnosti za njihovo imenovanje, kao i postupak za razrješenje po nalogu Agencije RS, te posebne ili dodatne dužnosti i obaveze lica na značajnom položaju.

Kriterijumi za sticanje kvalifikovanog učešća
Član 61a.

Pored uslova utvrđenih članom 60. stav 2. ovog zakona, lice koje namjerava da stekne kvalifikovano učešće obavezno je da ispunjava i uslove propisane ovim članom.

U postupku odlučivanja o izdavanju prethodne saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Agencija RS posebno cijeni podobnost i finansijsko stanje podnosioca zahtjeva, njegove upravljačke sposobnosti i uticaj na društvo za osiguranje na osnovu sljedećih kriterijuma:

a. poslovne reputacije i ugleda koji se cijene u odnosu na njegove finansijske i poslovne aktivnosti,

b. procjene upravljačkih sposobnosti, znanja i vještina sticaoca kvalifikovanog učešća, kao i ugleda, odgovarajućih profesionalnih sposobnosti i iskustva lica koja će nakon sticanja kvalifikovanog učešća, podnosilac zahtjeva predložiti da vode poslove društva za osiguranje,

c. neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u tom licu, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo tog lica u drugim licima, odnosno da bliska povezanost društva za osiguranje s drugim licima po osnovu tog sticanja, odnosno uvećanja ne može ugroziti stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje,

d. izvora sredstava i razloga za sticanje, odnosno uvećanja kvalifikovanog učešća,

e. finansijskog stanja podnosioca zahtjeva i njegovog uticaja na poslovanje društva za osiguranje ukoliko se saglasnost izda,

f. pokazatelja koji mogu biti od značaja za ocjenu uticaja podnosioca zahtjeva na upravljanje rizicima u društvu za osiguranje,

g. postojanja opravdanih razloga za sumnju u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti da se u vezi sa sticanjem kvalifikovanog učešća sprovodi ili namjerava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti ili to sticanje može uticati na povećanje rizika od pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i

h. mogućnosti društva za osiguranje da ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima, a posebno da li grupa čiji član treba da postane društvo za osiguranje ima vlasničku strukturu koja omogućava sprovođenje efikasnog nadzora i razmjenu informacija između nadležnih organa i određivanje podjele odgovornosti između nadležnih organa.

Ako se sticanjem kvalifikovanog udjela omogućava značajan uticaj ili kontrola nad poslovanjem društva za osiguranje, budući sticatelj je dužan uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog udjela u društvu za osiguranje priložiti i:

a. poslovni plan društva za osiguranje za naredne tri poslovne godine,

b. planirane promjene u organizacionoj, upravljačkoj i kadrovskoj strukturi društva za osiguranje,

c. plan aktivnosti na izradi novih ili izmjeni postojećih internih akata društva za osiguranje i

d. plan aktivnosti na izmjeni postojeće ili uvođenje novih informacionih tehnologija društva za osiguranje.

Agencija RS je obavezna da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

a. podnositelj zahtjeva ne ispunjava kriterijume za ocjenu podobnosti i finansijskog stanja propisane članom 60. stav 2. ovog zakona i stavom 2. ovog člana i propisima Agencije RS,

b. nije moguće utvrditi porijeklo sredstava kojima podnositelj zahtjeva namjerava da stekne kvalifikovano učešće, ili nije moguće utvrditi neposredno ili posredno vlasništvo drugih lica u podnosiocu zahtjeva, kao i svako neposredno ili posredno vlasništvo podnosioca u drugim licima,

c. sticanjem dolazi do koncentracije učesnika na finansijskom tržištu kojom se bitno sprečava, ograničava ili narušava tržišna konkurencija, prvenstveno stvaranjem ili jačanjem dominantnog položaja na finansijskom tržištu,

d. zbog poslovnih aktivnosti sticaoca, koje nisu povezane sa obavljanjem djelatnosti osiguranja, stabilnost i sigurnost poslovanja društva za osiguranje bi bila ugrožena ili bi, zbog tih aktivnosti, vršenje nadzora nad tim društvom u skladu sa ovim zakonom bilo znatno otežano.

Upravni odbor Agencije RS donosi akt kojim propisuje dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev za dobijanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u društvu za osiguranje, postupak i način procjene ispunjenosti kriterijuma za sticanje kvalifikovanog učešća, te propisuje postupak odlučivanja o sticanju kvalifikovanog učešća.

Pravne posljedice sticanja bez prethodne saglasnosti Član 61b.

Lice koje stekne ili posjeduje kvalifikovano učešće suprotno odredbama člana 61. ovog zakona nema pravo glasa, odnosno upravljanja u društvu za osiguranje na osnovu akcija koje je pribavilo na taj način.

Glasačka prava koja proizlaze iz akcija stečenih bez prethodne saglasnosti Agencije RS iz stava 1. ovog člana, pribrajaju se glasačkim pravima drugih akcionara srazmjerno njihovom učešću u ukupnim glasačkim pravima društva za osiguranje.

Ako lice stekne kvalifikovano učešće bez prethodne saglasnosti Agencije RS ili ako ne podnese zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti ili zahtjev za izdavanje naknadne saglasnosti bude odbijen, Agencija RS rješenjem nalaže tom licu da proda akcije stečene bez saglasnosti i dostavi dokaz o prodaji, a ako mu je poznato i podatke o kupcu.

Agencija RS rješenjem iz stava 3. ovog člana određuje rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca, niti duži od devet mjeseci.

Rješenje iz stava 3. ovog člana dostavlja se licu kojem se nalaže prodaja akcija, društvu za osiguranje u kojem je lice steklo akcije, regulatornom organu za tržište hartija od vrijednosti i pravnom licu ovlašćenom za obavljanje poslova jedinstvene evidencije hartija od vrijednosti.

Društvo za osiguranje dužno je da:

a. obezbijedi da sticalac iz stava 1. ovog člana ne ostvaruje prava iz akcija za koje je dat nalog za prodaju,

b. mjesečno izvještava Agenciju RS o promjenama akcionara u periodu od prijema rješenja iz stava 1. ovog člana do isteka određenog roka za prodaju akcija.

Oduzimanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća Član 61v.

Agencija RS može oduzeti saglasnost za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

- a. je sticalac kvalifikovanog učešća dobio saglasnost davanjem neistinitih ili netačnih podataka,
- b. sticalac kvalifikovanog učešća svoja prava koristi na način koji ugrožava stabilno poslovanje društva za osiguranje i
- c. ocijeni da sticalac kvalifikovanog učešća više ne ispunjava kriterijume propisane čl. 60. i 61a. ovog zakona.

Na sticaoca kvalifikovanog učešća kojem je oduzeta saglasnost u skladu sa ovim članom primjenjuju se odredbe člana 61b. ovog zakona.

Uvođenje vanredne uprave Član 67a.

Agencija RS može donijeti odluku o uvođenju vanredne uprave u društvo za osiguranje kada utvrdi:

- da bi dalje poslovanje društva za osiguranje moglo ugroziti njegovu likvidnost ili solventnost, odnosno sigurnost osiguranika i drugih korisnika prava iz ugovora o osiguranju;
- da je društvo za osiguranje prikrilo od Agencije RS, ovlašćenih aktuara i ovlašćenih revizora poslovne knjige, dokumente, evidencije ili imovinu društva, ili je odbilo pristup ovlašćenih lica tim knjigama;
- da društvo za osiguranje kome su određene dodatne mjere iz člana 54. stav 8. ovog zakona, nije u određenim rokovima započelo njihovo sprovođenje ili ih nije sprovelo;
- da društvo za osiguranje, i pored sprovedenih dodatnih mjera, nije ispunilo zahtjeve adekvatnosti kapitala.

Odlukom o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje Agencija RS određuje vrijeme trajanja vanredne uprave koje ne može biti duže od jedne godine, imenuje jednog ili više vanrednih upravnika, određuje im vrstu i obim poslova i daje obavezujuća uputstva za vođenje poslovanja društva.

Odluka o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje i promjena lica ovlašćenih za zastupanje upisuje se u sudski registar.

Vanredni upravnik, u roku od tri dana od dana imenovanja, dužan je nadležnom sudu podnijeti prijavu za upis vanredne uprave i promjenu lica ovlašćenih za zastupanje i dostaviti odluku o uvođenju vanredne uprave.

Donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje, prestaju sve funkcije, nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Nadležnosti i ovlašćenja upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora prenose se donošenjem odluke o uvođenju vanredne uprave nad društvom za osiguranje na vanrednu upravu.

U preduzimanju mjera iz svoje nadležnosti Agencija RS i vanredni upravnik ovlašćeni su da traže pomoć nadležnih organa unutrašnjih poslova i drugih organa.

Izvještaji vanredne uprave Član 67b.

Vanredna uprava dužna je, najmanje jednom u tri mjeseca, podnositi Agenciji RS izvještaje o finansijskom stanju i uslovima poslovanja društva za osiguranje.

Vanredna uprava podnosi Agenciji RS konačan pismeni izvještaj o rezultatima vanredne uprave 30 dana prije isteka vremena trajanja vanredne uprave.

Izvještaj sadrži podatke o sprovedenim mjerama u toku trajanja vanredne uprave, a naročito:

- ocjenu i posljedice preuzimanja gubitka od strane akcionara društva za osiguranje;
- mogućnost za alokaciju i disperziju ostalih gubitaka društva za osiguranje;
- nepredviđene rashode koji mogu uticati na obaveze društva za osiguranje;
- ocjenu mogućih mjera na otklanjanju finansijskih poteškoća društva za osiguranje, uključujući i mogući prenos portfelja, zajedno sa troškovima sprovođenja tih mjera;
- ocjenu uslova za produženje vanredne uprave, početak posebne likvidacije, odnosno stečaja društva za osiguranje.

Ako Agencija RS, na osnovu izvještaja vanredne uprave, procijeni da je, u cilju ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala i otklanjanja uzroka nesolventnosti i nelikvidnosti potrebno povećati osnovni kapital, može da naloži vanrednom upravniku da sazove sjednicu skupštine akcionara radi donošenja odluke o povećanju kapitala.

Agencija RS, najmanje jednom u tri mjeseca, vrši ocjenu rezultata vanredne uprave, a konačnu ocjenu donosi nakon razmatranja konačnog izvještaja vanredne uprave, pri čemu donosi odluku o:

- prestanku vanredne uprave zbog prestanka postojanja razloga zbog kojih je vanredna uprava uvedena;
- produženju trajanja vanredne uprave za najduže šest mjeseci;
- pokretanju postupka posebne likvidacije predviđene Zakonom;
- podnošenju prijedloga o pokretanju stečajnog postupka.

Kada Agencija RS ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je uvedena vanredna uprava, rješenjem nalaže vanrednom upravniku da, u roku od 30 dana od prijema rješenja, sprovede postupak izbora i imenovanja članova upravnog odbora, direktora i izvršnih direktora.

Ovlašćenja vanredne uprave prestaju danom davanja saglasnosti Agencije RS na izbor i imenovanje direktora i izvršnih direktora.

4.2. P r e k r š a j i

Član 77.

Novčanom kaznom od 200.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako obavlja ili organizuje djelatnost neposrednog osiguranja bez dozvole Agencije RS (član 3. stav 1.).

Novčanom kaznom od 50.000 KM do 200.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za osiguranje ako:

- a. obavlja druge djelatnosti, osim djelatnosti osiguranja (član 1. stav 2.);
- b. ne postupi po nalogu Agencije RS u vezi sa ulaganjem sredstava osiguranja koja se odnose na djelatnost dugoročnog životnog osiguranja (član 11. stav 1.);
- c. obavlja poslove osiguranja u onim vrstama osiguranja za koje nije dobilo dozvolu za rad (član 26. stav 2.);
- d. smanji akcionarski kapital ili ugrozi strukturu kapitala otkupom vlastitih akcija, bez prethodnog pismenog odobrenja Agencije RS (član 49. stav 7.);

- e. ne vrši obračun margine solventnosti (član 52.);
- f. krši zahtjeve adekvatnosti kapitala, pravila upravljanja rizicima, pravila upravljanja likvidnošću ili ograničenja u raspodjeli dobiti (član 52a. st. 1, 2, 3. i 4.);
- g. poveća akcionarski kapital ili vrši emisije dužničkih hartija od vrijednosti i drugih finansijskih derivata, bez prethodne saglasnosti Agencije RS (član 52a. Stav 6.);
- h. ne izvrši pokriće gubitka, ne usvoji i ne primijeni mjere za obezbjeđenje potrebnog kapitala (član 52a. st. 7. i 8.);
- i. ne postupi po nalogu Agencije RS u cilju zaštite osiguranika (član 52a. stav 9.);
- j. ne uskladi iznos garantnog fonda sa članom 53. **st. 1, 2. i 3;**
- k. krši odredbe o zahtjevima adekvatnosti kapitala (član 53a.);
- l. ne postupi po nalogu Agencije RS za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti ili ne primijeni dodatne ili druge mjere Agencije RS (član 54. st. 7, 8. i 10.);
- m. ne podnese plan kratkoročnog finansijskog oporavka na saglasnost Agenciji RS (član 54. stav 9.);
- n. ne postupa u skladu sa usvojenim aktima poslovne politike (član 54. stav **16.**);
- o. ne formira tehničke i matematičke rezerve u skladu sa preuzetim rizicima (član 55.);
- p. ulaže sredstva suprotno odredbama člana 56;
- r. ne sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa članom 59. stav 3;
- s. ne razriješi lice na značajnom položaju po nalogu Agencije RS (član 60. stav **9.**);
- t. ne utvrdi osnovanost zahtjeva za naknadu štete ili drugih vrsta zahtjeva, u zavisnosti od vrste osiguranja, u roku od 30 dana od dana kompletiranja zahtjeva, i ne isplati utvrđenu naknadu u daljem roku od 14 dana.

Novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice društva za osiguranje koje izvrši prekršaje iz stava 2. ovog člana.

Član 77a.

Novčanom kaznom od 10.000 KM do 40.000 KM kazniće se za prekršaj društvo za osiguranje ako:

- a. ovlašćenom licu Agencije RS ne omogući vršenje ovlašćenja i kontrole (član 7. stav 2. alineja prva i član 16.);
- b. zaključi ugovor o reosiguranju sa društvom za reosiguranje koje nema dozvolu za rad izdatu u Bosni i Hercegovini, bez prethodne dozvole Agencije RS (član 3. stav 6.);
- c. ne dostavi Agenciji RS obavezne izvještaje i informacije o svim elementima poslovanja (čl. 14. i 15.);
- d. ne imenuje ovlašćenog aktuara (član 20. stav 8.);
- e. ne primi u radni odnos aktuara (član 20. stav 9.); f. krši odredbe o zaštiti osiguranika (čl. 23. i 24.);
- g. ako odbije saradnju sa ombudsmanom u osiguranju (član 25.);
- h. ne plati Agenciji RS naknadu za nadzor nad poslovanjem (član 27. stav 3.);
- i. ne podnese kopiju ugovora o reosiguranju u skladu sa članom 35;
- j. ne imenuje izvršne direktore u skladu sa članom 49a. stav 2. ovog zakona;**
- k. ne imenuje odbor za reviziju u skladu sa članom 49a. stav 5. ovog zakona;**
- l. ne podnosi Agenciji RS kratke finansijske izvještaje (član 54. stav 4.);
- m. ne obračunava i ne izvještava Agenciju RS o pokazateljima poslovanja (član 54. stav 12.);
- n. ne dostavi obavještenja, izvještaje, podatke i akte u skladu sa članom 54. stav 13;
- o. ne obavijesti Agenciju RS o ulaganjima sredstava (član 57. st. 1, 2. i 3.);

p. ne dostavi Agenciji RS nerevidirane godišnje i polugodišnje finansijske izvještaje u skladu sa članom 59. stav 2;

r. ne dostavi Agenciji RS izvještaje i mišljenja ovlašćenog revizora u skladu sa članom 59. stav 4;

s. ne imenuje ovlašćenog revizora u skladu sa članom 59. stav 4;

t. ne organizuje internu reviziju (član 59. stav 9.);

u. kod sticanja kvalifikovanog učešća bez prethodne saglasnosti Agencije RS ne postupa u skladu sa članom 61b. stav 6. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj odgovorno lice društva za osiguranje koje izvrši prekršaje iz stava 1. ovog člana.

Član 78.

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj ovlašćeni aktuar društva za osiguranje ako ne daje mišljenje u skladu sa članom 20. ovog zakona i podzakonskim aktima Agencije RS.

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj ovlašćeni revizor društva za osiguranje ako ne vrši reviziju finansijskih izvještaja u skladu sa važećim propisima o reviziji finansijskih izvještaja i revizorskim standardima (član 59. stav 4).

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj direktor, izvršni direktori, članovi upravnog odbora, kao i članovi **odbora za reviziju**, ako ne postupa u skladu sa članom 60. ovog zakona i podzakonskim aktima Agencije RS.

Novčanom kaznom od 2.500 KM do 10.000 KM kazniće se vanredni upravnik ako ne podnosi izvještaje i ne pridržava se uputstava Agencije RS (čl. 67a. i 67b.).

Primjena akata

Član 81a.

Upravni odbor Agencije RS će donijeti podzakonske propise utvrđene ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjuju se podzakonski propisi koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koji sa njim nisu u suprotnosti.

Član 81b.

Društva za osiguranje dužna su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.